

DRAUGAS

PERIODICALS
July 21, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPA - JULY 21, 1998

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 7/20/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 140

Lietuvos parlamentarams trukdoma išvykti į Čėčėniją

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Parlamentinės ryšių su Čėčėnija grupės atstovai pasipiktinę Rusijos sprendimu neišduoti jiems vizų vykti į Čėčėniją ir kaltina Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją neveiksmingumu.

Parlamentarų grupė Čėčėnijoje ketino dalyvauti konferencijoje apie Rusijos ir Čėčėnijos santykius, taip pat su vietos valdžia tartis dėl pagrobto Lietuvos piliečio verslininko Viktoro Grodzio paieškos ir išlaisvinimo.

Rusijos ambasada lietuviams vizų neišdavė ir prieš mėnesį.

Grupės narys, Seimo vicepirmininkas Romualdas Ozolas pirmadienį spaudos konferencijoje teigė, jog Rusijos ambasada niekaip nepaaiškino savo atsisakymo išduoti vizas.

Anksčiau neigiamą atsakymą Rusija motyvavo tuo, jog negali užtikrinti Lietuvos parlamentarų saugumo Čėčėnijoje.

Į Rusiją be R. Ozolo taip pat ketino vykti Seimo nariai Algirdas Patackas, Rytas Kupčinskas ir tarptautinės parlamentarų grupės Čėčėnijos problemoms spręsti generalinis sekretorius Algirdas Endriukaitis.

A. Patackas toje pačioje spaudos konferencijoje kritikavo ne tik Rusiją, kuri „negalima sugrąžinti Lietuvos piliečio, neleidžia jo ieškoti“, bet ir Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją.

Anot Seimo nario, kyla įtarimas, kad ji dirba „ranka rankon su Rusijos Užsienio reikalų ministerija“. „Ministerija mums už nugarų atlieka neaiškius veiksmus, pinasi į neaiškius kontaktus“, sakė A. Patackas.

Parlamentaras tvirtino, jog

bus rasta būdų nuvykti į Čėčėniją, tačiau „tai bus nelengva ir visiškai kitame kontekste“.

Tarptautinėje konferencijoje, kuri, anot A. Patacko, dėl Rusijos veiksmų dar nežinia, ar įvyks, turėjo būti svarstomi Rusijos ir Čėčėnijos santykiai, pastarosios tarptautinis statusas.

Lietuvos parlamentarams taip pat ketino su Čėčėnijos vadovais aptarti verslininko Viktoro Grodzio paieškos galimybes. Vilnietis verslininkas V. Grodis, dėl kurio paieškos Seimo nariai ketina vykti į Čėčėniją, buvo pagrobtas pernai rugsėjį, už jį pagrobėjai reikalauja 100,000 JAV dolerių išpirkos.

Parlamentinių ryšių su Čėčėnija grupę kreipėsi į Užsienio reikalų ministeriją (URM), prašydama raštu detaliai pateikti pažymą apie ministerijos nuveiktą darbą ir priemones siekiant, kad parlamentarai būtų išduotos Rusijos vizos.

Grupės laiške, išplatintame pirmadienį ir adresuotame užsienio reikalų ministrui Algirdui Saudargui, teigiama, jog jis nereagavo ir neatsakė į ankstesnįjį pareiškimą dėl ministerijos neveiklumo garantuojant Lietuvos parlamentarų teises, taip pat neatsakė į kreipimąsi dėl vizų gavimo liepos mėnesį.

Parlamentinių ryšių su Čėčėnija grupė taip pat kreipėsi į konferencijos „Čėčėnija ir Rusija: santykių problemų sprendimai“, į kurią turėjo vykti, dalyvius. Pabrėžė konferencijos svarbą, kreipėsi į parlamentarai Rusijos atsisakymą išduoti vizas įvertino kaip nedraugiškų veiksmų Lietuvos atžvilgiu ir Čėčėnijos izoliavimo politikos tąsą.

Vasario 16-osios gimnazijai reikia Lietuvos paramos

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Vasario 16-osios gimnazijos Vokietijoje direktorius Andrius Šmitas aptarė galimybes iš Lietuvos paremti šią daugelio užsienio lietuvių lankytą mokyklą.

Po susitikimo A. Šmitas žurnalistams sakė, kad prezidentas džiaugėsi, jog gimnazija „tiek metų išgyveno“ ir pareiškė įsitikinimą, kad ir ateityje ji turi toliau veikti.

„Ji yra simbolis, kurį reikia išlaikyti“, pažymėjo A. Šmitas.

Jau artimiausiu metu direktorius tikisi išspręsti mokyklos finansavimo problemas.

Kasmet gimnazijos išlaikymui reikia maždaug 1,6 mln. Vokietijos markių. Vokietijos vyriausybė anksčiau skirdavo apie 80 proc. reikalingų lėšų. Tačiau pernai Vokietijos vyriausybė pranešė nuo 1999 metų pabaigos nutraukianti gimnazijos finansavimą.

* Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį nusiuntė sveikinimą Kolumbijos prezidentui Andres Pastran Nepriklausomybės dienos proga. Sveikinime išreikšta viltis, jog dvišaliai santykiai su Kolumbija bus sėkmingai plėtojami ir ateityje.

(Elta)

Nuotr.: Lietuvos prezidentą Valdas Adamkus (kairėje) pasitinka Vasario 16-osios gimnazijos direktorių Andrių Šmitą.

Liepos 18 dieną Lietuvos-Baltarusijos pasienyje, Švenčionių rajone, Pavoverėje, buvo atidarytas naujas Vilniaus pasienio policijos Pabrados pasienio uždardas pastatas, Lietuvos valstybei kainavęs 1 mln. 870,000 litų. Bendras pastato plotas — 475 kv. metrai. Tikimasi, kad vos už 2 kilometrų nuo valstybių sienos iškūrusi uždarda padės geriau stebėti 50 kilometrų pasienio ruožą. Ši uždarda yra pirmoji, pastatyta pagal specialų projektą. Dar viena tokia uždarda statoma Šalčininkuose. Naujojoje Pavoverės uždardoje pasieniečiams sudarytos geros darbo ir poilsio sąlygos: įrengta virtuvė, poilsio kambariai.

Nuotr.: Pavoverės pasienio uždarda.

(Elta)

Baltarusija iki rudens žada gražinti skolas už elektrą

Vilnius, liepos 20 d. (Elta) — Pirmadienį Vilniuje Baltarusijos valstybinio susivienijimo „Belenergo“ ir bendrovės „Lietuvos energija“ vadovai susitarė, kad skolas Lietuvai už Baltarusijai parduotą energiją bus likviduotos iki šių metų spalio mėnesio.

„Lietuvos energijos“ generalinio direktoriaus Anželmo Bačausko teigimu, už Baltarusiją eksportuotą elektrą sutartu terminu negauta 14,4 mln. JAV dolerių. „Belenergo“ prezidento Valentin Gerasimov duomenimis, jo vadovaujamos bendrovės išskolinimas Lietuvos energetikams siekia 3,3 mln. dolerių, likusi suma tenka dviem šioms versle tarpininkaujantioms firmoms.

„Belenergo“ prezidentas pasisakė už tai, kad kaimyninės valstybės bendradarbiautų ieškodamos didesnių galimybių per Baltarusiją eksportuoti ir Vakarus Lietuvoje gaminamą elektrą. V. Gerasimov pareiškė, kad visus šiuos metus Baltarusija sudaro sąlygas perduoti į Lenkiją tam tikrą Ignalinos atominėje pagaminamos elektros kiekį.

Jis patvirtino, kad jo susitikime pirmadienį Vilniuje su Lietuvos ūkio ministru Vincu Babiliumi svarstyta Lietuvos

Dabar gimnazijoje mokosi 80-100 moksleivių. Trečdalis jų yra iš Lietuvos. Mokslo kainuoja 6,600 markių per metus.

atstovų pasiūlyta idėja Baltarusijos skolą kompensuoti Rusijos ir Baltarusijos įmonės „Slavneft“ naftos tiekimais, bet sprendimas dar nepriimtas.

Bus analizuojama ir galimybė „Belenergo“ už gautą iš Lietuvos elektrą perimti

Vėl padidėjo vyriausybės narių atlyginimai

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Socialdemokratų partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas kritikuoja premjero ir vyriausybės narių darbo užmokesčio padidėjimą, nes „visi kiti yra užmiršti“.

Spaudos konferencijoje pirmadienį parlamentarai apgailestavo, kad iki šiol nepriimamas įstatymas, numatantis valstybės tarnautojų skirstymą į kategorijas, nuo kurių ir priklausytų jų atlyginimai.

A. Sakalo teigimu, dabar padidėjo tik vyriausybės narių ir teisėjų darbo užmokesčiai. Pastebėjus, kad teisėjų atlyginimai kelti siekiant pagerinti taisyklų darbą, A. Sakalas retorškai klausė — „ar padidėjo Lietuvos teisėjumas?“

Jis taip pat piktinosi ketinimais parduoti 33 proc. „Butingės“ terminalo, „Mažeikių naftos“ ir „Biržų naftotiekio“ akcijų. Į šias bendroves JAV bendrovė „Williams“ ketina investuoti 600 mln. JAV dolerių.

A. Sakalo teigimu, vien „Mažeikių nafta“ per metus duoda 1 milijardą litų pajamų, o tai sudaro trečdali Lietuvos biudžeto.

„Naftotiekis yra pelningiausia karvė, nereikalaujanti didelės priežiūros“, kalbėjo Seimo narys ir klausė, „kam parduoti šitokį kompleksą“.

Atlyginimus pakelti nusprendė Seimas

Po kritikos vyriausybės narių atžvilgiu dėl premjero ir ministrų darbo užmokesčio didėjimo, vyriausybės spaudos tarnyba pareiškė, kad atlyginimų dydį nustatė Seimas, priėmęs naująjį Vyriausybės įstatymą.

atitinkamą dalį Lietuvos skolų už dujas Rusijai.

Baltarusija šiuo metu yra didžiausia Lietuvoje pagamintos elektros energijos pirkėja. V. Gerasimov sakė, kad, jeigu per visus metus bus pateiktas sutartyje numatytas 5 milijardų kilovatvalandžių kiekis, tai sudarys vieną septintąją Baltarusijos šiemet planuojamo sunaudoti elektros kiekio.

Pirmadienį išplatintame pareiškime pažymima, kad premjeras gauna 60 proc., o ministrai — 50 proc. prezidento atlyginimo dydžio užmokesčio

„Vyriausybės narių atlyginimai per pastaruosius dvejus metus padidėjo tiek, kiek vidutinis šalies darbo užmokeskis“, pažymima pareiškime.

Pasak „Lietuvos ryto“ dienraščio, birželio mėnesį prezidentas turėjo gauti apie 7,900 litų, premjero alga padidėjo 1,700 litų, o ministrų — maždaug 1,200 litų.

* Lietuvos ir Rusijos diplomatai baigė rengti tarpvyriausybinių susitarimų dėl investicijų skatinimo ir apsaugos, kurį planuojama pasirašyti rudenį Lietuvos premjero Gedimino Vagnoriaus vizito į Rusiją metu. Praėjusią savaitę per derybas Maskvoje susitarimo tekstą paruošė tvirtinimui Lietuvos URM Teisės ir tarptautinių sutarčių departamentu direktoriaus pavaduotoja Sigutė Jakštonytė ir Rusijos Ekonomikos ministerijos Tarptautinio teisinio bendradarbiavimo skyriaus vedėjos pavaduotoja Aleksandra Berdenikova. Būsimasis premjero vizitas ir jo metu planuojami pasirašyti ekonominiai susitarimai buvo aptarti birželio mėnesį į Lietuvą atvykus Rusijos užsienio reikalų ministrui Jevgenij Primakov.

* PHARE programa numato skirti 8,3 milijonus ECU Lietuvos regionų plėtros programos iniciatyviniams projektams finansuoti. (BNS)

JAV pareigūnė sužavėta Lietuvos nevyriausybinėmis organizacijomis

Vilnius, liepos 20 d. (Elta)

— Pirmadienį Vilniuje po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi JAV Tarptautinės plėtros agentūros (USAID) administratoriaus pavaduotoja ambasadorė Harriet Babbitt teigia esanti sužavėta aktyvomis ir kūrybingomis Lietuvos nevyriausybinių organizacijomis, tačiau, jos manymu, dar reikia sukurti stipresnį teisinį pagrindą jų veiklai.

Lietuvos vadovas padėjo už Jungtinių Valstijų rodomą demesį Lietuvoje vykstančioms ekonomikos ir demokratijos reformoms. Pasak prezidentūros pareigūnų, prieita bendra išvada, kad Lietuvoje reikia kurti daugiau nevyriausybinių organizacijų.

Šeštadienį į Lietuvą atvykusi pareigūnė Vilniuje ir Kaune per porą dienų susitiko su įvairių visuomeninių organizacijų vadovais bei darbuotojais. Prieš tai ji lankėsi Latvijoje ir Estijoje, tačiau, Eltos paprašyta palyginti nevyriausybinių organizacijų padėtį visose trijose Baltijos valstybėse, ambasadorė atsisakė tai daryti.

Nuo praėjusių metų pabaigos Tarptautinės plėtros agentūroje dirbanti ambasadorė H. Babbitt Jungtinių Valstijų vyriausybei taip pat atstovauja Baltijos-Amerikos bendradarbiavimo fondo valdyboje.

Nevyriausybines organizacijas remiantis fondas Lietuvoje oficialiai pradėjo veikti vasario mėnesį. Apie sprendimą įkurti šią instituciją JAV prezidentas Bill Clinton informavo tada, kai sausio viduryje Vašingtone buvo pasirašyta JAV ir Baltijos valstybių Bendradarbiavimo chartija.

Iš „Williams“ Lietuva laimės tik 100 milijonų litų

Vilnius, liepos 20 d. (Elta) — Jeigu firma „Williams“ ir naftos įmonės investuos 600 milijonų litų, valstybė iš „Williams“ investicijų išloš tik 100 milijonų litų, numato dienraštis „Lietuvos rytas“.

Skirtumas tarp naftos įmonių akcijų emisijos kainos ir nominalios jų vertės, kuris tektų įmonių akcininkams, „Williams“ tiesiogiai investavus 600 milijonų litų, siektų 176,6 milijono litų.

Viena turtingiausių JAV firmų Lietuvoje dar bus atleista ir nuo mokesčių, kadangi perinvestuotas pinas pagal įstatymus yra neapmokestinamas. Biudžeto nepriteklis turės kompensuoti mokesčių mokėtojai.

Daugelis specialistų teigia, kad akcijų pardavimui pasirinktas netinkamas laikas — naftos krizė, bendrovė buvo pasirinkta be jokios konkurencijos, todėl nėra ko tikėtis ir didelės kainos.

* Lietuvos vyriausybė nutarė skirti 500,000 litų Panevėžio savivaldybei, kad padėtų likviduoti potvynio metu padarytą žalą. Lėšos bus skirtos iš Kelių fondo ir bus panaudotos miesto kanalizacijai ir kitoms komunikacijoms sutvarkyti. Prieš keletą dienų Panevėžio miestas smarkiai nukentėjo liūčių metu patvėnus Nevežiu. (BNS)

JAV Tarptautinės plėtros agentūros ir visame pasaulyje žinomo filantropo George Soros Atviros visuomenės instituto drauge finansuojamo fondo pradinis įnašas — 15 milijonų JAV dolerių, kurie pasiskirstomi trimis Baltijos valstybėms.

Parama Lietuvos, Latvijos ir Estijos nevyriausybinių organizacijoms teikiama ir pagal JAV Tarptautinės plėtros agentūros Demokratijos tinklo (DemNet) programą, kurią Lietuvoje nuo 1995 m. įgyvendina JAV Baltijos fondas. Šiai programai visose Baltijos valstybėse įgyvendinti skirta 2,4 mln. JAV dolerių (9,6 mln. litų).

Lietuvoje dabar yra įregistruota apie 5,000 nevyriausybinių organizacijų, tačiau nemažą jų dalis aktyviai neveikia.

Harriet Babbitt

Daugėja atgaunamųjų nuosavybės teisė į žemę

Vilnius, liepos 20 d. (Elta) — Iki šių metų liepos pirmos dienos nuosavybės teisės atkurtos grąžinant žemę arba priskaiciuojant kompensaciją 55 proc. prašymus pateikusių gyventojų. Piliečiai pateikė prašymus atkurti nuosavybės teises į 3 milijonų 538,400 hektarų žemės plotą.

Nuosavybės teisės į žemę, mišką, vandens telkinius atkurtos valdoms pagal galiojančius įstatymus, tačiau, siekiant paspartinti šį procesą ir visą žemės reformą, nuolat tobulinami vyriausybės nutarimai, kiti juridiniai dokumentai.

Per pirmąjį 1998 m. pusmetį atlikta žemės 17,5 mln. litų vertės reformos darbų. 17,569 žemės valdoms atliktas nuosavybės faktą įrodančių dokumentų patikrinimas, išforminta bei paženklinta 15,116 natūra grąžinamos žemės valdų.

3,527 buvusios žemės valdoms parengta dokumentacija kompensacijai arba parduotas lygiavertis sklypas, 86 savininkams parengti žemės reformos projektai į vienkiemius neišskirstytų kaimų teritorijose.

Nekilnojamojo turto registre per pirmąjį šių metų pusmetį įregistruoti 35,799 žemės sklypai.

KALENDORIUS

Liepos 21 d.: Šv. Laurynas iš Brindisi, kunigas, Bažnyčios mokytojas (mirė 1619 m.); Lionginas, Prakseda, Rimvydas, Lasota.

Liepos 22 d.: Šv. Marija Magdalena, atgailotoja; Platonas, Rachele, Dalius.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ISSIJUOSE AŠTRINKIME DALGĮ PRIEŠ VĖŽĮ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Dabar vėžys pradėjo žmones pjauti be atodairos — iš kairės ir dešinės. Mes vėžio auką apraudam, už ją pasimeldžiam ir, ją palaidoję, po senovei vėžiui pasiduodame. Dabar jau užteks tokio lietuviško nuolankumo tam aršiausiam mūsų priešui. Pats laikas mums sustiprinti savo kūno atsparumą prieš vėžį, kada jokios kitokios priemonės nepadedą sėkmingai su juo kovoti.

Jau žinoma, kad vitaminai gali sulaukyti auglių atsiradimą ir apniokoti jau esamus. Galima maistu prailginti žmogaus kūno atsparumą — imuniteta prieš vėžį.

Yra cheminė nuo vėžio apsauga — tai maistu didinant apsaugos nuo vėžio atsiradimą: tai kūno galimas kirtimas atgal vėžiniam pavojui, kad laimėtų ne tik kovą, bet ir karą, teikiant kūnui pajėgų ginklų, kurie glūdi tinkamame maiste.

Kiek pagerinę savo kasdieninį maistą, galime gerokai sumažinti pavojų susirgti. Taip pat žmogus gali net ir jau turimą vėžį užmauti apynasrį: pristabdyti jo augimą, pletimąsi ir prislopinti vėžikas pasekmes.

Visi atlikti tyrimai apie vėžio pavojus maistu mažinimą yra gausiai paskelbti „National Academy of Science“ Washington — tai „Diet, Nutrition and Cancer, 1982“. Tie mokslininkai pataria valgyti liesai ir beveik neliesti sūrus, rūkyto, rauginto ir su stipriais prieskoniais paruošto maisto, o valgyti daugiau vaisių, daržovių ir pilnų grūdų patiekalų.

Tie tyrinėtojai dar pataria kasdien valgyti tokių vaisių — daržovių, kur yra daug beta-caroteno. Tai vitamino A šaltinis, o taip pat ir vitamino C, kuris sukelia, sustabdo vėžį išsiskleidusių medžiagų pragaistą veiklą ir mažina pavojų susirgti vėžiu stempleje bei skrandyje.

Maistas padeda apginti žmogų nuo vėžio

Šių nurodymų mityboje prisilaikant, kaip įvairūs tyrimai rodo, pajėgiama apginti žmogų nuo ypatingų vėžių. Taip pat maistas gali sumažinti jau esamo vėžio padaromą žalą. Maistu gydymasis gali net su naikinti kai kuriuos vėžius.

Žinoma, mums būtina nesišaukti vėžį savą „vėžiškų“ elgesiu, kaip rūkymas, girtavimas, menku maistu persivalgymas ir kūnui žalingų skysčių teikimas, kaip kava, tikra arbata, saldūs gėrimai bei buvimas nešvariame ore, ypač prurūkytame. Kaip mes savo prieauglį nuo vėžio ginsime, jei patys jį rūkymu pratiname? Kada mes tapsime tokiais ir tokiomis, kokie ir kokie buvo mūsų tėvai ir motinos?

Viena iš intensyvių kardiologijos skyriaus palatų Vilniaus universiteto ligoninėje „Santariškių klinikoje“.

Teisinga mityba didina atsparumą prieš vėžį

Mokslininkai susekė maistą ir vėžį siejančius dvejopus faktus. Štai jie.

1. Net 80 proc. visų vėžių rišasi ir su valgomu maistu, gerimu bei rūkymu, o ne su tais dalykais, kurių žmogus negali kontroliuoti. Yra didelis ir stiprus įrodymas, kad žmogus gali sumažinti vėžio susirgimo pavojų.

2. Net 35 proc. visų vėžio sukeltų mirčių rišasi su maistu. Už tai prisilaikyme minėto maisto, kuris stiprina mūsų atsparumą prieš vėžį. Tada mes pajėgsime sulaukyti vėžiką klestėjimą ir laimėsime kovą prieš šį didįjį žudiką. Sėkmes.

MODERNIAUSIA INTENSIVIOS KARDIOLOGIJOS TARNYBA

Birželio 23 dieną Vilniaus universiteto ligoninėje „Santariškių klinikoje“ atidarytas Intensyvių kardiologijos skyrius.

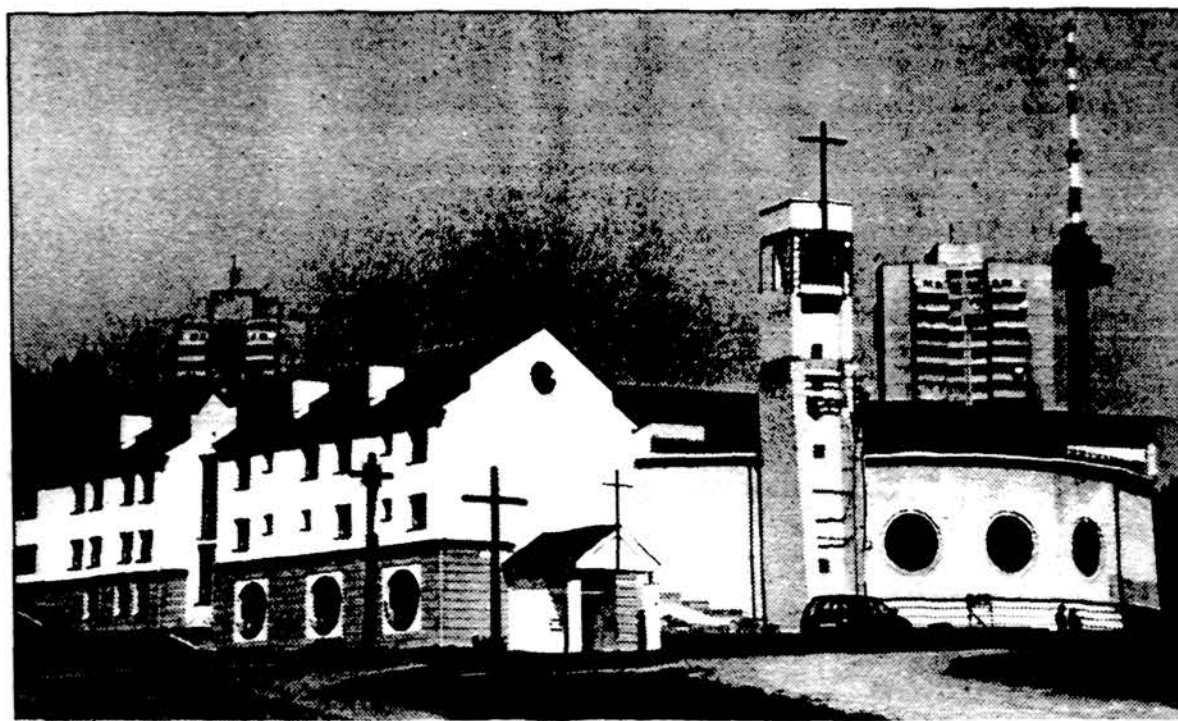
Perplanavus ir pertvarkius kai kurias ligoninės patalpas, įsigijus modernios aparatuos, naujas Kardiologijos klinikoje padalinys — intensyvių pagalbos skyrius — įrengtas pagal naujausių pasaulinių technologijų reikalavimus. Tokia galimybė suteikė 1998 metų pasirašyta Medko Medical Ltd (Suomija) ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sutartis dėl medicinos technikos įrengimų tiekimo Lietuvos asmenų sveikatos priežiūros įstaigoms. Tarp kitų, 500,000 dolerių buvo skirta Vilniaus universiteto ligoninės „Santariškių klinikoje“ intensyvių kardiologijos skyriui. Už šias lėšas ir nupirktą modernią aparatūrą.

Kardiologijos klinikoje intensyvi pagalba kasmet teikiama daugiau kaip 1,8000 ligoninių, sergančių ūmiu miokardo infarktu, nepastoviai krūtinės angina, pasireiškus gyvybei grėsmingiems širdies ritmo sutrikimais. Sunkiausi ligoniniai „Santariškių klinikoje“ atvežami ne tik iš Vilniaus miesto ir viso krašto. Prof. Aleksandro Lauciviciaus vadovaujamoje Kardiologijos klinikoje taikomi naujausi medicinos mokslo pasiekimai, tiek diagnozuojant širdies ligas, tiek ir jas gydant.

(Elta)

KAUNO KLINIKOMS ITEIKTA JAPONIJOS VYRIAUSYBĖS DOVANA

Kauno universitetinėms akademinėms klinikoms (KAK) liepos 2 d., ketvirtadienį įteikta vyriausybės dovana — ultragarsinis chirurginis aspiratorius „CUSA“.

Saleziečių vienuolynas ir statoma bažnyčia Vilniuje.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PATVIRTINA „NE“ MOTERŲ KUNIGYSTĘ

Popiežius Jonas Paulius II dar kartą patvirtino, kad pagal Katalikų Bažnyčios mokymą moterims negali būti teikiami kunigystės šventimai. Kreipdamasis į Jungtinių Amerikos Valstijų vyskupų, atvykusius į Romą su vizitu „ad limina“, popiežius ragino juos „paaiškinti tikintiesiems, kodėl Bažnyčia neturi galios teikti kunigystės šventimus moterims“. Sykiu jie turėtų atkreipti dėmesį, kad tai nėra lyčių lygybės klausimas.

Pasak Jono Pauliaus II, faktas, jog pats Jėzus tam tikroms tarnyboms pasirinko tik tai vyrus, jokių būdu nereikšia, kad jis norėjęs pažeminti moters orumą ar paneiginti jų teises. Kunigystės nederėtų laikyti sociologiniu ar politiniu dalyku, kurio esmė sudaro valdžios vykdimas bendruomenėje. Priešingai, kunigystė reikėtų traktuoti teologiškai, laikant ją tarnavimo Bažnyčiai ir Bažnyčioje forma. Kalbedamas apie moterų kunigystę protestantų Bažnyčioje, popiežius pažymėjo: juo labiau bažnytinė bendruomenė nutolusi nuo Bažnyčios, Eucharistijos ir kunigystės sakramentų kumo sampratos, juo labiau ji žiūri į moterų ordinaciją.

BŽ, Nr. 11, 1998

SEMINARAS „KAIP PAŽINTI PRIEVARTĄ“

Birželio 4 d. Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre Kauno arkivyskupijos Caritas su rengė seminarą „Kaip pažinti prievartą“, kuriame dalyvavo mokytojai, darželio auklėtojai, parapijų Caritas pirmininkai, dvasininkai, socialiniai ir Vais-

Šiuo naujos kartos neurochirurginiu aparatu bus atliekamos galvos smegenų navikų operacijos. Toks, kol kas vienintelis Baltijos šalyse, aspiratorius kainuoja 150,000 dolerių.

Medikų teigimu, operuojant naujuoju metodu, navikas sumulkinamas ir išsiurbiamas, dvigubai sutrumpėja paciento operacijos laikas. Per metus aspiratoriumi planuojama atlikti apie 400 operacijų.

Pasak KAK administracijos atstovų, tai — naujoji Japonijos vyriausybės parama Lietuvos gyventojams. Pirmą kartą, tarpininkaujant profsoriaus Vytauto Landsbergio fondui, Lietuvos gydymo įstaigos atgabenta siunta endotrachejinių intubacinių vamzdelių, reikalingų operuojant, narkozės metu. (Elta)

kų dienos centrų darbuotojai, taip pat Kauno arkivyskupijos Caritas direktorius kun. J. Babonas, reikalų vedėjas O. Virbašūtė, O. Kazliene ir Kauno vaikų teisių apsaugos tarnybos darbuotojai. Gydymo psichiatras, Palemono vaikų dienos centro konsultantas D. Leskauskas, remdamasis savo ir Užsienio kolegų patirtimi, supažindino su galimybėmis padėti fizine, emocine ir seksualine prievarta šeimos patyruose vaikams. Prelegentas taip pat įvardijo socialines priežastis, kurios lemia vaikų tėvų elgesį su vaikais. Seminaro metu buvo parodytas JAV sukurtas filmas „Kaip pažinti prievartą“.

BŽ, 1998, Nr. 11

KATALIKŲ DAILININKŲ PARODA

Birželio 5 d. Kauno kunigų seminarijoje buvo atidaryta ketvirtoji katalikų dailininkų paroda „Venī Sancte Spiritus“, joje 17 menininkų eksponuoja 37 kūrinius. Parodos atidarymas prasidėjo seminarijos Šv. Trejybės bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukėjo vyskupas R. Norvila, kan. A. Kajakas ir kun. R. Dulskis. Pamokslą sakė kun. R. Dulskis akcentavo Šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus, kultūros ir meno žmones. Atidarydama parodą, L. Šinkūnaitė sakė, kad joje, be darbų iš medžio, spalvoto stiklo akvarėlės, spalvoto lino, raizinių, pirmą kartą rodomi ir liturginiai drabužiai bei vėliavos. Arkivyskupas S. Tamkevičius, padėkojęs parodos rengėjams ir dailininkams, pabrėžė, kad paroda — šventosios Dvasios, nuostabios Kūrėjos, pakeičiančios žmogaus sielos gyvenimą, daromus stebuklus. Melstasi už parodos rengėjus, dailininkus,

PENKIOS DIENOS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIME

Tęsinys

LIŪDA RUGIENIENĖ

Jeigu tėvai nesikreipė, tokiu atveju vaikui reikėtų pateikti ir dokumentą, patvirtinantį, kad tėvas ar motina buvo Lietuvos pilietis".

Kita svarbi tema buvo mokesčių struktūra, su kuria labai svarbu grįžtantiems į Lietuvą iš anksto susipažinti, kad vėliau nebūtų nemalonių staigmenų. Finansų ministerijoje Mokesčių ir turto deklaravimo skyriaus viršininkė R. Turakevičienė: „LR Seimas 1997 m. kovo 27 d. sprendimu yra pataisęs Fizinį asmenų mokesčio laikinąjį įstatymą, pagal kurį Vyriausybės nustatyta tvarka tas dvigubas apmokestinimas panaikinamas. Vyriausybė yra priėmusi 1997 m. birželio 13 d. nutarimą Nr. 610 dėl dvigubo pajamų apmokestinimo, pagal kurį Lietuvos gyventojai, įskaitant ir užsieniečius, sugrįžusius į Lietuvą, moka mokesčius tik vienoje iš valstybių. Jeigu jie moka mokesčius ir Lietuvoje, ir užsienyje, tai, pateikę užsienio valstybės mokesčių administracijos pažymą apie tai, kad nuo jų pajamų yra sumokėti mokesčiai užsienio valstybėje, tie mokesčiai įskaitomi Lietuvos... Visi Lietuvos Respublikos gyventojai, įskaitant ir užsieniečius, kurie išgyvena Lietuvoje 183 dienas ir daugiau, privalo deklaruoti savo turimą ir pajamas pasibaigus metams iki kitų metų gegužės 1 d. Pajamos deklaruojamos ir privalomas registruoti turas, kuris turimas, tiek Lietuvoje, tiek užsienyje... Jei LR gyventojai įsigyja turą, kurio vertė yra didesnė negu 44,100 Lt, tai jie turi deklaruoti to turto įsigijimo pajamas, nurodyti pajamų šaltinius ir ar nuo jų pajamų sumokėti mokesčiai. Jeigu užsienio valstybių piliečiai, sugrįžę į Lietuvą, tokias pajamas deklaruoja, kaip uždirbtas užsienyje, tai jie turi įrodyti, ar nuo jų pajamų sumokėti mokesčiai užsienio valstybėje".

Aplausos metu buvo išsiaiškinta, kad vis dėlto su mokesčiais problema yra. F. Palubinskis pakomentavęs, kad Lietuvai būtų naudinga, jei nebūtų apmokestinamos ir Lietuva grįžusių pensijos. Daugumas jų JAV mokėtų tik 15%, o Lietuvoje dar reikia pridėti. R. Turakevičienė atsakė: „Pagal šią dvigubą apmokestinimo išvengimo nustatytą tvarką, dvigubai nereikėtų mokėti mokesčių: ir užsienio valstybėje, ir Lietuvoje.

Jeigu Amerikoje nuo pensijų sumokėtų 15%, tai Lietuvoje, pagal dabar galiojantį tvarką, reikėtų sumokėti tik 5%. Tačiau noriu pasakyti, kad tarp LR Vyriausybės ir JAV Vyriausybės š.m. sausio mėn. yra pasirašyta dvigubą apmokestinimo išvengimo sutartis. Aš tikiuosi, kad Lietuvos Respublikos Seimas šią sutartį ratifikuos, o jeigu ją ratifikuos ir JAV Senatas, tai ši sutartis pradės galioti. Pagal šią dvigubą apmokestinimo sutartį, numatyta tas pensijas apmokestinti arba vienoje valstybėje, arba kitoje. Vadinasi, dvigubą apmokestinimo nebūna".

E. Kulikauskas: „Sakykim, dauguma Amerikos ir kitų užsienio valstybių lietuvių turi santaupų. Jie per savo gyvenimą dirbo, sukaupe santaupas ir fondus. Fondai moka palūkanas. Iš to jie gyvena, vertiasi, čia pensijos papildymas. Aišku, jie moka mokesčius savo šaliai. Ką jūs galite pasakyti apie Lietuvos Respublikos mokesčius tokiu atveju? R. Turakevičienė atsakė: „Pagal galiojantį Fizinį asmenų pajamų mokesčio laikinąjį įstatymą Lietuvos Respublikos nuolatinių gyventojų tokios pajamos apmokestinamos. Tačiau dar kartą noriu pabrėžti, kad jeigu nuo jų pajamų yra sumokėti mokesčiai užsienio valstybėje, tai jie įskaitomi pateikus užsienio valstybės mokesčių administracijos pažymą. Jeigu užsienio valstybėje sumokėta suma bus mažesnė, negu būtų pagal mūsų įstatymą paskaičiuota suma, tai reikėtų sumokėti skirtumą Lietuvoje, mokesčių tarifų skirtumą".

Apie paveldėjimo mokesčius R. Turakevičienė atsakė taip: „Nuo 1998 m. sausio 1 d. įsigaliojo Paveldėjimo ir dovanojimo turto mokesčių įstatymas, kuris taikomas, apmokestinant turta, paveldėtą Lietuvoje. Mokestis yra toks: nuo apmokestinamosios vertės 5%, jeigu turto vertė iki 0,5 mln. Lt. ir 10%, jeigu turto vertė didesnė nei 0,5 mln. Lt. Apmokestinamoji vertė sudaro 70% rinkos kainos. Rinkos kaina nustatoma Vyriausybės nutarimo nustatyta tvarka. Ją apskaičiuoja teritorinės mokesčių inspekcijos. Šiame įstatyme yra nustatytos lengvatos, kad šio mokesčio nemoka artimi giminaičiai, tėvai, dovanodami vaikams, vaikams, broliams, seserims. Jeigu vaikai dovanoja tėvams arba tėvai dovanoja vaikams,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkų suvažiavimas, vykęs š.m. liepos 1-2 d. Vilniuje. Nuotr. V. Kuč

arba vaikai paveldi iš tėvų, tai įstatyme įteisintos lengvatos ir šiais atvejais mokesčio nėra".

Dėl įvairių problemų mokesčių klausimu geriausiai mūsų nuomonę išreiškė E. Kulikauskas: „Mokesčių situacija Lietuvoje dabar nėra patraukli atvykstantiems ir ją reikia pakeisti. Kadangi mes norim, pažinimas su šia tema, reikia lietuvių, atvažiuotų čia ir išleistų savo uždirbtus pinigus Lietuvoje, kurdamas darbo vietas ir prisidedamas prie to proceso... Čia tik pradžia, susipažinimas su šia tema, reikia išsiaiškinti, čia labai daug plonybių... Čia tikrai daug darbo".

Birželio 25 d. „Drauge“ rašoma, kad užsienio valstybių pensijos nebus apmokestinamos: „Antradienį Seimas pritarė LR Fizinį asmenų pajamų mokesčio laikinąjį įstatymą 2 straipsnio pataisai, kuria siekiama suvienodinti pensijų apmokestinimo tvarką. Fizinį asmenų pajamų mokeskis nebus išskaitomas ir iš užsienio valstybių mokamų pensijų. Pagal galiojantį laikinąjį įstatymą nuostatas, pajamų mokeskis buvo neišskaitomas pensininkams iš pensijų, mokamų iš „Sodros“, valstybės ir savivaldybių biudžetų, o iš užsienio valstybių mokamų pensijų mokeskis buvo išskaitomas". Galutinį įstatymo projektą, kuris reguliuoja fizinį asmenų pajamų mokesčius, Finansų ministerija Vyriausybei pristatys dar šiais metais.

Posėdyje iš pranešimų ir apklausinėjimų aiškėjo, kad Sveikatos apsaugos reforma atkreipė dėmesį į grįžtančiuosius. Sveikatos ministerijos viceministrė Baranaušienė: „Iš užsienio šalių atvykstantys piliečiai nuolat gyvena į Lietuvą yra draudžiami privalomųjų sveikatos draudimų. Tokiems apdraustiems piliečiams visos sveikatos paslaugos yra kompensuojamos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto taip, kaip ir visiems mūsų Lietuvos pi-

liečiams. O tai reiškia, kad tada asmuo gali pasirinkti pirmąsias sveikatos priežiūros gydytoją, kurioje dirba gydytojas terapeutas, pediatras arba šeimos gydytojas, taip pat genetikas, psichiatras ir stomatologas. Esant problemai ar sudėtingesnei patologijai, jis taip pat nemokamai bus siunčiamas konsultuotis pas gydytoją specialistą į antrojo lygio sveikatos priežiūros įstaigą. Jeigu būtų ypač sudėtingas atvejis diagnostine, gydymo prasme, Lietuvoje yra trečiojo lygio gydymo įstaigos. Tai labai kvalifikuotos Universiteto ir Kauno akademinių klinikų ligoninės, kur taip pat teikiama reikiama medicinos pagalba".

Teisės skyriaus direktorė R. Navickienė pasakojo, kad kai 1997 m. birželio 24 d. padarė Sveikatos draudimo įstatymo pataisas, jose įrašė, jog „draudžiami valstybės lėšomis yra asmenys, turintys teisę gauti bet kurios rūšies pensiją. Mes neįvardijome, jog tai turi būti Lietuvos Respublikoje uždirbtas pensijas. Tai galima, jog dėl to mes savo tautiečius pripažįstame apdraustomis valstybės lėšomis. Jie privalo ir turi teisę gauti bet kokią sveikatos priežiūros pagalbą". Šiuo metu Lietuvoje atsiranda privačių sveikatos priežiūros įstaigų. „Mūsų tautiečiai, deja, šiandien labiau pastitiki užsienio firmų atstovybėmis ar jų tėvynainių įkurtomis įstaigomis. Gal būt šiuo atveju norėčiau paminėti Lietuvos-Baltijos-Amerikos kliniką. Šiuo atveju noriu pasakyti, kad mūsų privacios įstaigos pagal Sveikatos draudimo įstatymą taip pat turi teisę sudaryti su valstybine ligonių kasa, tiksliau, su teritorinės kasos padaliniu, privalomojo sveikatos draudimo sutartį".

Socialinės apsaugos ir darbo Socialinio draudimo skyriaus viršininkė A. Šatrauskienė aiškino apie socialinio draudimo mokesčių daugiausia sumoka darbdavys — 27% nuo

darbo užmokesčio, o pats apdraustasis moka 1%. Mano, kad ateityje tos proporcijos keisis. Pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą yra numatyta, kad pensiją galima paskirti tik nuolatiniams gyventojams. Darbdavys turi pasirašyti sutartį su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba nemokėti už laikinai atvykusį užsieniečių imo- ir neteikti jam jokių socialinio draudimo garantijų. Nuo 1995 metų didėja moterų amžius, reikalingas išeiti į pensiją, kasmet, po keturis mėnesius, vyrams prisideda po du mėnesius. Po 9 metų išeidimo į senatvės pensiją amžius moterų bus 60 metų, vyrų — 62,5. Šiais metais moterų galės gauti pensiją sulaukusios 56 metų ir 4 mėnesių, o vyrai 60 metų ir 8 mėnesių amžiaus.

Komisijai buvo duota ir kitos idomos informacijos apie visus čia paminėtus klausimus. Tikime, kad ateityje užsienio lietuviai gaus rūpinimą atsakymų Informacijos centre, kuris savo darbą jau pradėjo. Ten turėtų būti suteikiama informacija grįžtantiems ir kita paslauga į tėvynę atsilankiusiems lietuviams, pavyzdžiui, kur ir pas ką kreiptis ligos atveju. Komisija siekia, kad šis centras išsivystytų į prasmingą instituciją, nepaprastai reikalingą užsienio lietuviams. Dar vis beegzistuojančioje biurokratijoje struktūroje lengva pakliūti į užburto ratą, negauti aiškių atsakymų ir tuomet nusivilti, o kartais tas nusivylimas visai nereikalingas ir vien dėl to, kad koks nors tarnautojas, kuris save laiko valdininku, nežino ar nesupranta įstatymo, neįsisiima atsakomybės ir žmonės veltų iš raštinių į raštines. Paslaugos turėtų būti per visuomenę tarnaujanti struktūra, o ne per pačią, ko komisija ir siekia.

„Dėl lietuvių grįžimo į tėvynę Informacijos centro" ko-

Ne vien Lietuvoje

Danutė Bindokienė

Kartais nuaidi rūpesčio gaidas, kad Lietuvoje mirtingumas didesnis, negu gimstamumas — jeigu ši tendencija nepakryps į kitą pusę, gyventojų skaičiaus mažėjimas gali tapti kritiškas. Tačiau ta problema pasireiškia ne vien Lietuvoje — pastarojo gimstamumas yra sumažėjęs visoje Europoje, o taip pat ir kai kuriuose kituose žemynuose.

Šiuo metu nėra nei vienos valstybės Europoje, kur gimsta pakankamai kūdikių, kad pakeistų žmones, sulaukusius brandaus amžiaus. Daugelyje kraštų žymiai didesnę gyventojų dalį sudaro vyresnio amžiaus, negu vaikai ir jaunuoliai. Pavyzdžiui, neseniai Italijoje apskaičiuota, kad gyventojų, turinčių per 60 metų amžiaus yra daug daugiau, kaip nesulaukusių 20 metų. Tikima, kad netrukus prie Italijos prisijungs Vokietija, Graikija ir Ispanija. Niekomet anksčiau Europos istorijoje, nebet didžiųjų karių, epimijų ar ekoniminių depresijų metu, gimimų skaičius buvo taip nukritęs.

Žinovai teigia, kad Europa jau žlįstanti ir pamazų nykstanti, kai tuo tarpu besivystančios tautos Afrikoje, Indijoje, Azijoje — gausėja. Tiesa, ir jose gimstamumas yra beveik perpus sumažėjęs, bet vis dėlto jokie pavojai ateitai nesudaro, net ir tokiu atveju, kai krašto vyriausybė stengiasi griežtai apriboti vaikų skaičių (pvz., Kinija).

Pagrindiniu gimstamumo mažėjimo kaltininku yra laikoma ekonomija — juo krates turtingesnis, tuo gimimų skaičius mažesnis. Antra vertus, moterų šiais laikais ligiau pasilieka mokyklose, vėliau išteka, vertina laisvę, pasiturintį gyvenimą, o vaikus, jeigu apskritai prisiren- giam jų turėti, atideda vėlesniam laikui. Kai kas tai vadin- na savanaudiškumu, kuomet šeima, t.y. vaikai, sulyginami su namu, automobiliu ar kito- mis materialinėmis gėrybėmis. Net jeigu jaunos šeimos pasirenka turėti vaikų, tai ne daugiau, kaip du, o dažniau- siai pasitenkina vienu.

Amerikoje susidariusios gy- ventojų masės spragos pa- prastai užpildomos emigran- tais, tačiau Europoje į emi- grantus žiūrima ne taip pa- lankiai. Kadangi tautybė yra labiau vertinama Europos val- stybėse, kaip daugiatautėje ir daugiarašėje Amerikoje, emi- gracija vargiai problema iš- sprestų. Vis tik sunku iš- vaizduoti ateities pasaulį, ku-

riame vaikai — retenybė. Šiuo metu mūsų planetoje yra maždaug po lygiai saugu- siųjų ir vaikų, bet svarstyklų lėkštė pamazų svyrą į vyres- nio amžiaus žmonių pusę.

Prieš dešimtį ar daugiau metų buvo pranašauta, kad žmonijos laukia liudna ateitis, nes gyventojų skaičius gau- sėja labai sparčiu tempu: iki šio šimtmečio pabaigos Žemė nebegalės visų savo vaikų išmaitinti ar priglauti. Imta- si priemonių gimstamumui mažinti. Pranašystės, atrodo, ne tik neišsipildė, bet viskas apvirto aukštyn kojom: dabar jau sielojamasi, kad per mažai gimsta kūdikių, kurie pa- neikstų amžiną išskeliamą senusius. Viena labiau- siai besistengiančių pakelti gimimų skaičių yra Švedija. Šeimoms, susilaukusioms vai- kų, taikomos įvairios lengva- tos, mažinami mokesčiai, dir- bantiems tėvams sudaromos patogiosios sąlygos, kad jie galėtų užsidirbti pragyvenimą ir auginti vaikus. Daugiau vaikų turintimis, mokamos tam tikros pinigines premijos.

Kurį laiką ši programa buvo sekminga ir kitos valstybės laukė Švediją pavyzdžiu, kaip pakelti savo gyventojų gimsta- mumą. Tačiau pastarojo de- šimtmečio būvyje staiga kaž- kas atsitiko: gimimų skaičius pradėjo sparčiai mažėti, ne- paisant vyriausybės pastangų ir visu siūlomų lengvatų. Kurį laiką buvo manoma, kad kalta svyruojanti ekonomika, bet toji krizė jau seniai praėjo, o kūdikių skaičius nepadau- gėjo. Šiuo metu Švedijoje gim- stamumas yra toks pat žemas kaip Japonijoje — 1,42.

Jaunos šeimos teigia, kad tai ne jų, o kažkieno kito pro- blema — vaikus gimdyti ir au- ginti yra per sunku, reikalau- ja per didelio asmeninio pa- siaukojimo ir finansinio krū- vimo. Apskritai, vaikai yra ne- patogumas pripratusiems prie tam tikrų gyvenimo stan- dardų. Jauniems europiečiams nerūpi, kad rytinėje, vakari- nėje ir vidurio Afrikoje vidu- tinis gimimų skaičius mote- riai yra 6 vaikai, palestiniečių moterys Gaza juostoje turi daugiau kaip po 8 vaikus, arba, kad iki 2050 metų afri- kiečių bus triskart daugiau kaip europiečių (dabar yra maždaug po lygiai).

Pasaulio gyventojų skaičius vargiai greitai laiku pasikeis, bet patys gyventojai bus labai skirtingi. O kaip su Lietuva? Ar ji plačiai atvers duris emi- grantams iš kitų žemynų, kad neliktų tuštuma?

MEILUTA

Romano ištrauka

VYTAUTAS VOLERTAS

Nr.13

Tęsinys

— Situ vertiesi?
— Daug žinosi, trumpai gyvensi. Aš tavo verslo ne- klausiau.

Trobeliškės žmogus juokauti nesirengė. Meiluta su Tutkum bandė derėtis, tačiau nepažįstamojo kalba buvo trumpa ir aiški:

— Eikite šalin, nes vietoje paklois! — baigęs de- rības, užtrenkė duris.

— Palauk, palauk! — Tutkus vėl beldė. Vyras šuk- telejo, dar nespėjęs pasitraukti nuo durų:

— Ko dabar?

— Gerai. Einam, parodyk!

— Palaukite!

Apsirengęs žmogus išėjo kieman. Pasiekęs sunkve- zimį, jie ilgokai važiojo kietu dirvonu, tada brovėsi per kadugyną, pagaliau pasiekė upelį, riedantį akme- nuotu dugnu. Kitoje upelio pusėje vedlys, iš rankų nepaleidęs šautuvo, juos grąžino į ankstesnį kelią. Gu- dę rado jau naminę įkaitintą ir supykusią, nes jie ge- rokai pavėlavo. O į namus grįžo naujais keliais. Buvo toliau, bet patogiau. Dievas žino, kas yra mieliau: gai- šatis ar aplenka nelaimė? Be to, kiekviena nesėkmė baigiasi naudinga pamoka. Štai jie abu patyrė, kad menkas balselis nėra senatvės ir silpumo požymys.

Džiaugėsi vyras Kibirkščio pasitikėjimu, gausiu at- lyginimu ir noriai vyko tai su kažkokiomis metalo plokštėmis, tai su apdailos plytelėmis, tai su šildymo krosnimis. Vaziavo ir vaziavo, išmoko nugalėti pasitai- kancias kliūtis. Tutkus, gąsdindamas pasimaišiusį žioplą pasieniečių, kartą net šovį paleido. „Gal nere- kėjo“, sumurmėjo Meiluta, bet tuoju apirimo, nes ma- tė, kad viskas baigėsi laimingai.

Meiluta dabar turėjo pinigų duonai, kumpiui ir kopūstams, turėjo pinigų net apelsinams ir bananams. Pamiršo Amerikoje pasisilpusį sūnų, o kai girdėdavo su žmona besibaranti nepaklusnią dukterį, neturė- davo laiko net pasiklausti. Tesibara, tešokauja atve- dusi saugoti mergaitę... Jei į Ameriką nevažiuoja, gali- ma kėsti, ką ji, kapitalizman nulinkusi atžala, burno- ja. Visos atžalos yra lankšios. Jei šonan kryptancios laiku nepastebėjai ir neištiesinai, augs ir nuaugs savo keliu. Jaunas atūgas įskiepia net joms svetimuose medžuose.

Dienos trumpėję. Išskrido gandrų pora, vasarą stypčiojusi ant vandens bokšto šalia Žaliųjų ežerų. Pa- gausėja rudens ir žiemos pranašų. Ant stogo jau su- krاندavo varnos.

Išsirengė Meiluta su Tutkum naujai kelionei ir at- vyko prie statybos dirbtuvių. Ten laukė kažkokiomis mašinomis pakrautas sunkvežimis, vairuotojas jau tikrino bėgancio variklio pulsą. Kai tik nuo variklio raizgnys jis pakėlė galvą, sušoko visi trys į savo vie- tas ir pajudėjo.

Meiluta su Tutkum snūdė iki pasienio. Bet ir tada be reikalo pabudo. Nei jie tą sieną matė, nei

jautė. Per tiek laiko vairuotojas išsirinko gerą ir nepa- vojingą kelią, tad vien didelis netikėtumas galėjo su- trukdyti. Ir vėl jiedu, vairuotoją palikę jo paties va- liai, pasinėrė snaudulin, kol emė gnaibyti ankstyvo ryto nemandagi vėsa. Jau raudonavo saulės vėrpėjimo iškilmes pasipuošusi padangė, nuo vėjuoko virpėjimo pusnuogės berželių šakos. Sunkvežimis įsuko menkes- nian kelin, nes ir kelionės galas buvo netoli. Artėjas tikslas visada suranda naujos energijos.

Staiga juos pralėkė gudiško vieškelio duobėmis šokinėjus mažas automobilis, visą aplinką paskandinęs dulkėmis. Jie vos spėjo nubraukti akis apkritusių smėlių, kai pamatė, kad tasai nusišėręs nykštukas stovi jiems skersai kelio, o šalia išsižergęs vyras mojuoja sustoti. Sunkvežimio vairuotojas užspaudė stabdžius, išsilenkė laukan ir labai piktai sušuko rusišku stiliu- mi ir rusiška kalba:

— Ar tu, kiauless vaiki, proto netekai?! Reikejo tave sutriuškinti, beproti! Vos išvengiau avarijos, kad tave šėtonas nusineštų, pastipęs šunie!

— Savo galvą saugojai, tai avarijos išvengėi, — nepažįstamojo balse atgailos nebuvo. — Apsisuk ir va- žiuok namo!

— Tu, benkarde, nepasakysi, kur man reikia va- žiuoti! — vairuotojas šoko ant kelio pasirušęs muš- tynėms. Ir du seniai, Meiluta su Tutkum, nusirangę žemyn. O prie kelių pastojusio automobilio iš kažkur atsirado aukštas ir stambus vyras. Taigi rikiavos fron- tai. Pabūgęs rimto susikryžiavimo, vairuotojas užklau- sė nuolaidesniu balsu:

— Ko tau reikia?

— Vaziuok namo!

— Kodėl namo vaziuoti?

— Neturesi kur šito šlamšto dėti, — nepažis- tamasis rodė į sunkvežimį.

— Tu man nepasakysi, kur dėti, aš pats žinau!

— Šmugelink, kuriai savo šu... vežiojai, jau nė- ra.

— O kur ji pasidėjo?

— Bobą nušovė vakar po pietų.

— Negali būti!

— Pykšt, pykšt ir tavo smirdės viršininkės nėra!

— Ji ne mano viršininkė... Kas ją nušovė?

— Tas, kam reikėjo.

— Kaip dėl niekur nieko... — vienas į kitą žvalgėsi trys Kibirkščio tarnai ir sumišusiais veidais, lyg išsi- gelbėjimo tikėdamiesi, artėjo prie nepažįstamojo. Karo debesys jau buvo staiga iškrikę.

— Gal buvo dėl ko. O kas jums?

— Netikiu, kad ją nušovė! — drąsiai prabilo Meilu- ta.

— Tavo reikalas. Bet jei nori, gali paklausti jos su- nų. Ei, litvin, atėik! — pašaukė tą jauną stipruolį, prie automobiluko lūkuriausius.

— Koks iš jo litvinas? Tai gudės vaikas, — pa- prieštavo Meiluta.

— Jo tėvas buvo lietuvis. Todėl ir gavosi šnipšt. Gudės ir lietuvių maišalas niekados geras neišėjo. Ateik, jei sakau!

Jaunas žmogus prisitartinio ir trys „litvinai“ neteko žado.

(Bus daugiau)

PAREIŠKIMAS DĖL GIMSTAMUMO MAŽĖJIMO PASAULYJE

Tiesos apie dabartines demografinės tendencijas nebeįmanoma neigti. Vis nedviprasmiškiau ir plačiau pripažįstama, kad pasaulis išgyvena demografinio nuosmukio laikotarpį, prasidėjusį 1968 metais. 51 valstybėje gimstamumas jau yra žemiau kartų regeneracijos ribos. Be to, penkiolikoje iš šių valstybių per metus miršta daugiau žmonių, negu gimsta. Būtinai neatidėliojant supažindinti visus su šiais faktais ir imti kurti tikrąjį solidarumą, ryžtingai atsigręžus į ateitį ir paisanti „Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos“, kurios 50-ąsias metines minime šiais metais.

Dėmesys demografinėms tendencijoms

Vykdydama jai patikėtąjį mandatą, Popiežiškoji šeimos taryba atidžiai stebi demografinės tendencijas įvairiose pasaulio valstybėse. Šiuo tikslu Taryba buvo sušaukusi jau ne vieną tarptautinio lygio ekspertų susitikimą. Tai leido išsamiau panagrinėti padėtį viename ar kitame žemyne. Pavyzdžiui, padėtis Amerikoje buvo nagrinėjama Mechike vykusiame kongrese (1993 m. balandžio 21-23 d.). Tendencijos Azijoje bei Okeanijoje buvo aptartos Taipėjūje surengtoje konferencijoje (1995 m. rugsėjo 18-20 d.), o įvairios demografinio vystymosi formos Europos valstybėse — Romoje (1996 m. spalio 17-19 d.). Šiuo metu Popiežiškoji šeimos taryba rengia susitikimą demografinė padėtis Afrikos valstybėse aptarti.

Tuo pačiu metu Popiežiškoji šeimos taryba įdėmiai stebi demografijos tyrimų centrų veiklą. Iš šių institucijų pirmaisiai paminėtinas Jungtinių Tautų ekonominių ir visuomeninių reikalų tarybos gyventojų skyrius. 1997 m. lapkričio 4-6 d. ši įstaiga susitiko Toronte (Kanada) susitikimą, kuriame dalyvavo 14 pasaulinio garso ekspertų. Konferencijoje buvo aptartos dabartinės gimstamumo mažėjimo pasaulio tendencijos, mėginta nustatyti šio reiškinio priežastis bei padarinius. Šie ekspertai galėjo tikrai patvirtinti, ką jau daugelį metų rodo statistikos duomenys, bent faktą, kad gimstamumo mažėjimo tendencija, jau dvidešimt metų pastebima daugelyje išsivysčiusių valstybių — Šiaurės ir Vakarų Europoje, Kanadoje, JAV, Japonijoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje, — apima vis daugiau besivystančių valstybių Pietų ir Rytų Europoje, Azijoje ir Karibų jūros regione. Tai savo ruožtu prisidėjo prie gimstamumo nuosmukio žemiau „kartų regeneracijos“ ribos 51 pasaulio valstybėje, kur gyvena 44 procentai pasaulio gyventojų. Vienas iš ekspertų, kalbėdamas apie šios tendencijos nepertraukiamumą, pasireiškiantį nuo 1975 m. valstybėse, kurioms jau tada buvo būdingas nedidelis gimstamumas, pabrėžė: Gimstamumo tendencija emusi kisti, tolesnis nuosmukis neišvengiamas.

Paviršutiniška ir klaidinga samprata

Pernelyg ilgai daugelyje straipsnių apie demografinį vystymąsi skleidžiama paviršutiniška ir klaidinga samprata, neva pasaulis dėl „eksponentinio“, netgi „suoliuojančio“ gyventojų skaičiaus di-

rafinio sprogimo“. Popiežiškoji šeimos taryba, vienoje iš savo publikacijų atskleidusi šios „visuotinės sampratos“ nepatvirtinamumą, su džiaugsmu konstatuoja, kad netgi kai kuriose Jungtinių Tautų organizacijose pamažu imama pripažinti demografinio vystymosi faktus. Būtent šios institucijos remiamose konferencijose trisdešimt metų buvo skatinami būgštavimai dėl demografinio vystymosi, pirmiausia Pietų valstybėse. Remdamosi tokiais nerimą keliančiais tvirtinimais, įvairios Jungtinių Tautų įstaigos skirdavo ir šandien tebeskiria milžiniškas lėšas, kad primetų daugeliui valstybių gimstamumą ribojančią politiką. Įrodyta, kad tokias visada iš šorės kontroliuojamas programas paprastai lydi priverstinės gimimų kontrolės priemonės. Panašiai ir pagalba besivystančioms valstybėms reguliariai siejama su sąlyga įgyvendinti gimstamumo kontrolės programas, taip pat numatančias priverstinę arba atliekamą neinformavus apie tai asmens sterilizaciją. Be to, tokią Maltusio ideologiją grįstą politiką pasirenka ir nacionalinės vyriausybės; šią politiką taip pat aktyviai remia nevyriausybinių organizacijų, iš kurių svarbiausia yra gerai žinoma Tarptautinė planuotos tėvynės federacija (International Planned Parenthood Federation — IPPF).

Pirmutinės tokių programų aukos neturtingose valstybėse yra nekalti ir bejęgiai gyventojai. Jie sistemingai apgaudinėjami ir skatinami leisti būti suluošintiems tvirtinant, jog tai yra jų vystymosi būtina sąlyga.

Gyventojų senėjimas

Tokia katastrofiškus padarinius sukelianti politika visiškai prieštarauja dabartinėms demografinėms tendencijoms, kurias atskleidžia statistika ir prieinamų duomenų analizė. 30 metų pasaulio gyventojų augimas tolygiai žymiai mažėjo. Išpūdingai smukus gimstamumui pastaraisiais metais, 51 pasaulio valstybė iš 185 yra neapajėgi regeneruoti savo gyventojų skaičiaus. Fravartu atkreipti dėmesį, kad šiose valstybėse gyvena 44 procentai pasaulio gyventojų. Kitaip tariant, gimstamumas šiose valstybėse, tai yra vaikų skaičius, tenkantis vienai moteriai yra mažesnis negu 2,1. Gerai žinoma, jog ši vertė yra minimalus gimstamumo lygis, būtinas kartoms atnaujinti gėromis sąlygomis pasižyminčiose valstybėse.

Tokia padėtis beveik būdinga kiekvienam žemynui. Gimstamumo lygi, žemesnį už tą, kuris reikalingas kartų regeneracijai, Amerikoje yra pasiekusios Jungtinės Valstijos, Kanada, Kuba ir daugelis Karibų jūros salų, Azijos — Grūzija, Tailandas, Kinija, Japonija ir Pietų Korėja, Okeanijoje — Australija, taip pat beveik visos keturiasdešimt Europos valstybių. Pastarajame žemyne gyventojų senėjimas pasireiškia jų mažėjimu, kai žmonių miršta daugiau, negu gimsta. Šis neigiamas balansas jau tapo tikrove trylikoje valstybių, įskaitant Estiją, Latviją, Baltarusiją, Vokietiją, Bulgariją, Vengriją, Rusiją, Ispaniją, ir Italiją.

Nekalbant apie senėjimą, daugiausia nerimo kelia gyventojų mažėjimas su visais šį

reikšinių lydinčiais neigiamais padariniiais. Artimoje ateityje šalių, kuriose gimstamumas bus žemiau kartų atnaujinimo ribos, dar padaugės. Lygiai taip pat aišku, kad padaugės ir tokių valstybių, kur gimstamumas bus mažesnis už mirtingumą.

Tokie demografams jau seniai žinomi faktai žiniasklaidos, viešosios nuomonės ir pareigūnų, atsakingų už visuomeninę politiką, atrodo, dar beveik nepasiekė. Jie praktiškai buvo nutylėti tarptautinėse konferencijose, pavyzdžiui, 1994 metais Kaire ir 1995 m. Bejingė.

Įvairialypės priežastys

Šios į viešumą iki šiol neįskilusios padėties priežastys yra tikrai įvairialypės. Minėtame demografijos ekspertų susitikime jas nuodugniai išanalizavo J.-Cl. Chesnais iš Paryžiaus (Institut National d'Etudes Demographiques).

Kai kurias priežastis nustatyti gana lengva. Visiškai santuokai nepalankioje aplinkoje smarkiai sumažėjo santuokų skaičius. Tai reiškia, kad tuokiasi mažiau žmonių nei anksčiau. Kur kas padidėjo ir vidutinis motinystės amžius, šis tendencija auga ir toliau. Darbo įstatymai tikrai neskatina moterų noro harmoningai derinti šeimos gyvenimą ir profesinę veiklą. Tikros politikos šeimos atžvilgiu stoka — ir būtent tose valstybėse, kurios tiesiogiai junta gimstamumo žymaus sumažėjimo poveikį, — galima paaiškinti, kodėl šeimos negali turėti vaikų, kiek iš tiesų nori. Manoma, kad skirtumas tarp Europos moterų norimo vaikų skaičiaus ir jų turimų vaikų skaičiaus yra maždaug 0,6 vaiko moteriai.

Savo pranešimo apie gimstamumo mažėjimo priežastis pabaigoje J.-Cl. Chesnais į demografijos sritį įtraukia naują veiksnį, kurį demografai iki šiol buvo praktiškai užmirę; tai santykis tarp gyventojų pesimizmo ir vilties. Autoriaus nuomone, gimstamumo padidėjimo valstybėse, kuriose jis mažėja, galim tikėtis tik tada, kai šiose šalyse įvyks „nuotaukos pokytis“, tai yra slinktis nuo dabartinio pesimizmo prie vidinės nuotaukos, kuri buvo būdinga „baby-boom“ erai, atkūrimo po Antrojo pasaulinio karo laikotarpiui. Be šių priežasčių, kurios susijusios su gyvenimo sąlygomis bei visuomeniniais-kultūriniais pokyčiais išsivysčiusiose valstybėse, dar yra veiksnys, gimstamumo mažėjimą tiesiogiai susiejantis su žmogaus valia, taigi su žmogaus atsakomybe. Tai savanoriško gimimo apribojimo priemonės bei politika. Cheminės koncentracijos priemonės emė plisti ir abortus dažnai imta įteisinti tada, kai susilpnėjo naujai gyvybei palanki politika.

Pastaraisiais metais šių priežasčių grupę papildė, kaip jau minėta, masinė sterilizacija. Pamename skandalingas vyrų ir moterų sterilizacijos Kampanijos 1954 ir 1976 metais Indijoje, dėl to žlugo ponios Gandhi vyriausybė. Brazilijoje sterilizuojama 40 procentų moterų iš tų, kurios remiasi gimstamumo kontrolės metodais.

Tiesiog šiomis dienomis žiniasklaida pranešė apie Peru beatodairiškai atliktą sterilizacijos kampaniją, kontroliuojant valstybės Sveikatos apsaugos ministerijai, visame pasaulyje sukelusią pasipiktinimo bangą. Sveikatos apsaugos pareigūnai darė spaudimą moterims, kurių dauguma nemokėjo nei rašyti ir beveik arba apskritai nieko nežinojo

Grįžusi iš tremties vargdienė našlė senute, negavusi buto, gyvena aplūsusiam kaimo tvartelyje. BALFas aplanko ir tokius kaimelius, teikdamas šalpą bei paramą vargšams žmogui.

apie šios operacijos tikslus. Tokios procedūros kainavo žmogaus gyvybę. Katalikų vyskupai pareikalavo paaiškinti. Juos palaikė didelė grupė parlamento narių, pareikalavusių ištirti šias sterilizacijas (iš viso per 100,000), kad būtų nustatyta, kokiomis sanitarinėmis bei moralinėmis sąlygomis šios operacijos buvo atliekamos. Šie parlamento nariai taip pat reikalauja atskleisti visą tiesą apie žmogaus teisių pažeidimus, padarytus per šią vyriausybę kampaniją.

Didelių disproporcijų link

Šios priežastys, kurias glaustai apibūdindome, kelia nerimą. Tarp visų gyventojų sparčiai mažėja jaunimo. Tai reiškia, kad amžiaus piramidė apverčiama. Tada nedaugeliui jaunų suaugusiųjų tenka garantuoti valstybės ūkio našumą ir išlaikyti didelę grupę pagyvenusių, dirbti nepajėgiančių žmonių, kuriems reikia daugiau globos bei medicinos paslaugų. Net darbingo amžiaus gyventojų grupėje atsiranda didelių disproporcijų tarp jaunimo ir šiek tiek vyresnio amžiaus žmonių. Pastariesiems stengiantis garantuoti savo darbo vietas jaunų žmonių sąskaita, jaunimui tenka įžengti į apribotą darbo rinką.

Nevalia užmiršti ir senėjantios visuomenės poveikio švietimo sistemai. Norint pakelti senėjimo sąlygojamą finansinę naštą, kyla didelė pagunda apkarpyti jaunosios kartos lavinimui skirtas lėšas. Švietimo sistemos silpnėjimas savo ruožtu susijęs su rimta grėsme prarasti kolektyvinę istorinę atmintį. Dėl to gali labai pasunkėti kultūrinį, mokslinį, techninį, meninį, dorovinį ir religinių žinių perdavimas. Be to, norėtume atkreipti dėmesį, kad — priešingai dažniamis tvirtinimams — dėl gyventojų mažėjimo paastėja ir nedarbo problema.

Ekspertai pabrėžia ir kai kuriuos kitus dabartines tendencijos aspektus. Pavyzdžiui, vidutinio gyventojų amžiaus vidurkio didėjimas gali stipriai paveikti atitinkamos visuomenės psichologinius bruožus: „nepasitenkinimas“, intelektualinės, ūkinės, mokslinės ir visuomeninės energijos, taip pat kūrybiškumo stoka, atrodo, jau kankinanti kai kurias „pasenusias“ valstybes, tada būtų tikrai amžiaus piramidės struktūros, būdingos šioms valstybėms, apraška.

Gausėjant senų žmonių, ku-

riuos visuomenei reikia išlaikyti, procentinei daliai, sykiu mažėja tos visuomenės gamybinė bazė, viešųjų pajamų šaltinis. Norint garantuoti gerą soc. apsaugos sistemos (draudimai, pensijos, sveikatos apsauga ir t.t.), veikimą kyla didelė pagunda pasinaudoti eutanazija. Gerai žinoma, kad ji jau praktikuojama kai kuriose Europos valstybėse.

Kalbant apie labiausiai į akis krintančius gyventojų mažėjimo padarinius, reikia paminėti jau dabar galimas numatyti ryšias disproporcijas tarp valstybių su labai skirtingomis gyventojų amžiaus struktūromis. Lyginant, pvz., Prancūzijos, Ispanijos ir Italijos gyventojų amžiaus piramides su tokių valstybių kaip Alžyras, Marokas ir Turkija amžiaus piramidėmis, stebina jų visiškai priešingumas. Nesunku įsivaizduoti, kokių sunkumų gali tai sukelti. Kai kurios mūsų dabartinės problemos, pvz., turtingųjų valstybių nesugebėjimas veiksmingai apriboti nelegalių imigrantų ir neturtingesnių valstybių gyventojų srautą, leidžia nujauti šiuos būsimus sunkumus.

Neatidėliojamai būtina informuoti apie šias tendencijas viešąją nuomonę ir už visuomeninę politiką atsakingus pareigūnus. Ne mažiau svarbu atmeti dažnai šių temų aptarimuose glūdinčią klaidingą informaciją, grynai ideologinius sofistinius išvedžiojimus ir net suklaidotus statistinius duomenis. Demografijos mokslo srityje, kaip ir kitose žinojimo srityse, galiausiai nugalė faktai, ir tiesos neįmanoma amžinai nuslepti. Galima su džiaugsmu konstatuoti, kad ši tiesa tampa vis akivaizdesnė, nes Jungtinių Tautų ekonominių ir socialinių reikalų gyventojų skyrius nedelsdamas sušaukė minėtąjį ekspertų grupę „gimstamumo žemiam kartų regeneracijos ribos“ problemoms aptarti. Nėra dingsties toleruoti klaidas ir melą, kurias pernelyg dažnai naudojamosi norint „pateisinti“ politines ir kitokias nesuderinamas su pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms programas.

Aukštinti žmogų ir jo teises

„Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos“ 50-osios metinės gali padėti atgaivinti žmonių bendruomenės atmintį. Aukštinti šias teises reiškia aukštinti žmogų. Šie metai žmonių bendruomenei teikia puikią progą sustiprinti pagarbą esminėms vertybėms, kurioms

CLASSIFIED GUIDE

ĮVAIRIOS

ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-8624

Lietuvių šeima S. Kalifornijoje
ieško atsakingos, vaikus mylinčios moters prižiūrinti du berniukus 3 m. ir 1-1/2 m. Butas, maistas ir alga. Kreiptis: 650-917-8701.

Kaune, Šilainių mikrorajone
parduodu 4 kamb. butą:
• butas moderniai ir patogiai išplanuotas;
• nauji itališki baldai (svetainės, virtuviniai, prieškambario ir vonios);
• įrengtas rūsys.
Taip pat parduodu garažą netoli nuo namo.
Kreiptis: tel. 773-586-4863.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Skambinkite i Lietuvą už
45 centus už minutę
24 val. per parą
iš namų ir iš bet kur
kaina ta pati.
Suaukšbėsite lietuviškai
1-888-615-2148
1-630-257-8652
ATLANTIC Express Corp.
AUTHORIZED ASSOCIATE
Telegroup

Reklamavimas
DRAUGAS

ji pritarė, išsipareigodama kurti jomis pagrįstą ateitį. Šias teises privalu apsaugoti nuo bet kurio valstybių, tarptautinių organizacijų, privačių grupių ar individų pasikėsimo. Tai teisė į gyvybę, ir fizinę ir psichinę neliečiamybę, vieno iš visų žmonių orumas.

Tad 1998-ieji teikia visiems žmonėms progą vėl beatodairiškai ir entuziastingai pritariti 1948 metų „Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos“ raidai ir dvasiai.

Sykiu reikia būti labai budriems. Ištikimybė šiai deklaracijai reikalauja atmeti visas intrigas, kuriomis — dangstantis vadinamosiomis „naujomis teisėmis“ — siekiama įteisinti abortus, pažeisti fizinę neliečiamybę ir sugriauti heteroseksualią ir monogamišką šeimą.

Šiandien tiesiog klaidingai siekiama žalingo tikslo — atimti iš žmogaus tam tikras pagrindines teises ir primesti silpniausius naujas priešpaudos formas. Melas, kurio minto šie mėginimai, neišvengiamai baigiasi prievarta bei barbaryste ir atveria vartus „mirties kultūrai“. Popiežius Jonas Paulius II yra pareiškęs: „Žmogaus teisės yra aukščiau bet kurios konstitucinės santvarkos“. Šios teisės yra neatimama kiekvieno žmogaus nuosavybė. Jos nėra vienbalsio susitarimo, atviro naujoms deryboms priklausomai nuo egzistuojančio jėgų santykio ar esamų interesų, rezultatas. Šių teisių, pripažintų ir iškilmingai pasakelbtų 1948 metais, egzistavimas visiškai nepavaldus realitavumui, kuris būdingas konstitucijų bei įstatymų formuluotėms. Visos konstitucijos ir visi įstatymai, kuriais mėginama apriboti šių pasakelbtų teisių turėjimą arba iškreipti jų reikšmę, turėtų būti nedelsiant pasmerkti kaip diskriminaciniai ir — kaip sakoma Deklaracijos preambule — įtarti dėl totalitarizmo.

Tiktai remiantis šiomis bendromis vertybėmis, apgintomis daugybės ašarų kaina, galima atkurti tautų audinį ir „gyvybės kultūrai“ atvira pasaulio miestą. Šis ambicingas projektas nėra neįgyvendinamas; priešingai, tautų soli-

darumas, kuris yra ir jų maitas, ir vaisius, kaip išankstinės sąlygos reikalauja patvirtinti kartų solidarumą.

Todėl Popiežiškoji šeimos taryba kviečia geros valios žmones ir ypač krikščionių organizacijas skleisti tiesą apie dabartines demografinės tendencijas. Ji ragina drąsiai pasmerkti visiškai nepagrįstas ir apskritai iš pagrindų prieštaraujancias žmogaus teisėms gimstamumo kontrolės programas.

„Bažnyčios žinios“, 1998 m., Nr. 10

PENKIOS DIENOS...

Atkelta iš 3 psl.

misija priėmė šią rezoliuciją: „Komisija, išklausiusi lietuvių grįžimo į tėvynę Koordinacinės komisijos pranešimą, džiaugiasi šios komisijos pasiektais rezultatais ir reiškia padėką visiems komisijos nariams ir ypatingai šios Komisijos pirmininkams Ramunei Trakymienai ir Edmundui Kulikauskui; sveikina Koordinacinės komisijos narius savanoriškais pastangomis sukurčius grįžusiųjų periodinius susirinkimus ir sulaukus gražių rezultatų; dėkoja LR Seimui ir LR Vyriausybei už skirtas lėšas Informacijos centro steigimui ir veiklai.

Komisija siūlo: LR Seimui ir LR Vyriausybei ir toliau remti šią įstaigą patarnavimais ir paslaugomis; Lietuvių grįžimo į tėvynę Informacijos centrui su kitų užsienio lietuvių kraštų bendruomenėmis sudaryti apklaušą apie norinčius grįžti ar besidomiančius grįžimu bei įsikūrimu Lietuvoje sąrašus, nurodančius grįžtančius gyvenimui pageidaujamas patalpas ir paslaugas, globą ar slaugymą; paruošti darbo kultūros ir paslaugų tiekimo piliečiams apmokymo programą valstybiniais darbuotojams, įvesti patarnaujamų piliečių apklaušą apie teikiamas paslaugas, jų kokybiškumą; primygtinai siūlome peržiūrėti mokesčių įstatymus, taikomus nuolatiniams gyvenimui atvykusiems užsienio lietuviams, kad jie būtų palankūs įsikūrimui Lietuvoje, atsizvelgiant į kitų šalių įstatymus, kurie visiškai atleidžia nuo bet kokių mokesčių pensijų pajamas, perkeliama iš kitų kraštų“.

Iš kairės: Kastantas Lukėnas, arkivysk. Sigitas Tamkevičius, Gediminas Žukas ir Vygandas Malinauskas.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

FONDAS „BAŽNYČIOS KRONIKA“

1998 m. kovo 30 d. Kauno arkivysk. Sigitas Tamkevičius, Ateitininkų federacijos pirmininkas Vygandas Malinauskas, „Bažnyčios žinių“ vyr. redaktorius Gediminas Žukas ir „Bažnyčios žinių“ redaktorius Kastantas Lukėnas įkūrė labdaros ir paramos fondą „Bažnyčios kronika“, turintį tikslą remti:

religines — tautines literatūras ir šaunius leidimus bei platinimą;

katalikiškas TV ir radijo laidas;

Katalikų Bažnyčios interneto darbą;

žurnalistų ruošimą katalikiškai žiniasklaidai ir jų darbą ir įvairius jaunimo ugdymo ir šaunius leidimus bei platinimą.

Balandžio 10 d. fondas buvo įregistruotas Teisingumo ministerijoje ir gavo kodą 920-3338. Šiuo metu fondo „Bažnyčios kronika“ administracijos vadovu dirba Gediminas Žukas.

Fondas buvo įkurtas dėl to, kad katalikiška žiniasklaida yra labai sunkioje būklėje ir be rimtos paramos nepajėgia vaistingai gyvuoti. Fondo steigėjai tikisi, kad tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų atsirastų žmonių, kuriems fondo tikslai bus labai artimi ir fondą parems lėšomis.

Fondo sąskaita Nr. 704510 randasi Vilniaus banke, Kauno filiale 260101766.

Užsienio lietuviai, norintys paremti fondo „Bažnyčios kronika“ veiklą, lėšas gali siųsti per Religinę šalpą, nurodant adresatą arba tiesiogiai:

Vilniaus Bankas AB, Vilnius, SWIFT: CBVI LT 2X, correspondent account with Bankers Trust Company, New York, SWIFT: BKTR US 33, for further credit to Fondas „Bažnyčios kronika“, account no. 47310/87086123.

Panevėžio kraštotyros muziejaus pastatas.

Fondo steigėjai ir valdyba iš anksto visiems dėkoja už katalikiškos žiniasklaidos remimą.

Arkivysk. S. Tamkevičius

Kaunas

PANEVŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS

Muziejus įkūrimo data laikoma 1925 m. Tada, seniausiame Panevėžio miesto mūriniame name Kranto gatvėje (kurioje ir dabar veikia muziejaus etnografinė ekspozicija), jį įkūrė „Gimtajam kraštui tirti“ draugija, vadovaujama žymaus pedagogo J. Elisono. Ne kartą muziejus buvo kilnojamas iš vienos vietos į kitą ir tik 1985 metais jis galutinai įsikūrė dabartiname miesto istoriniame name Vasario 16-osios gatvėje Nr. 23.

Muziejaus ekspozicijos veikia trijuose pastato aukštuose, kas pusantro mėnesio surengiama viena stambi teminė paroda. Per metus muziejų aplanko 12 tūkst. lankytojų. Fonduose sukaupta netoli 80 tūkst. eksponatų, yra kelios vertingos kolekcijos. Muziejaus pasididžiavimas — garsaus keliautojo biologo V. Šarševičiaus vabzdžių ir drugių kolekcija, gauta 1941 metais.

Muziejuje, kuriam vadovauja direktorius istorikas A. Astramskas, veikia istorijos, gamtos, etninės kultūros ir fondų skyriai, juose dirba 13 muziejininkų (iš viso muziejuje yra 40 darbuotojų). Pagal profilį jie dirba kraštotyros darbą, stengiasi, kad būtų išsaugoti kultūros, istorijos ir gamtos paminklai ne tik Panevėžio mieste, bet ir visoje apskrityje.

Šiais metais Kraštotyros muziejuje surengtos trys didelės parodos. Sausio mėnesį — „Panevėžio žemės ūkio ir hidromelioracijos mokyklos moksleivių darbai“, vasario mėnesį — „Ilgas kelias į laisvę: kovos dėl Nepriklausomo

mybės Panevėžio krašte“, balandžio pradžioje — „Iš žemės gelmių“. Šioje parodoje eksponuojami mineralai, atsivežti iš Geologijos instituto muziejaus. Be to, muziejaus darbuotojai rengia seminarus, etnografinę, krašto pažinimo tematiką, ruošia mokomąsias programas moksleiviams, leidžia bukletus, seminarų tezes ir kt., rašo straipsnius į spaudą.

Muziejus ne tik kaupia medžiagą apie Panevėžio miesto ir krašto praeitį, bet domisi išeivijos gyvenimu užsienyje. Todėl prašytume Jūsų suteikti turimą informaciją apie mūsų tautiečių kultūrinę veiklą ir jų galimybes paremti muziejų turimais eksponatais ar kolekcijomis. Mūsų adresas: Panevėžio kraštotyros muziejus, Vasario 16-osios 23, LT-5319 Panevėžys, Lietuva (Lithuania), Tel., fax.: 370-5 461973.

A. Rudženskienė

muziejaus darbuotoja

Pastaba. Lankantis Lietuvoje šių metų pavasari, man teko būti Panevėžyje ir aplankyti Panevėžio Kraštotyros muziejų. Buvau maloniai priimtas muziejaus direktoriaus A. Astramsko ir darbuotojos A. Rudženskienės, kuri parašė ir šį laišką, apibūdinantį muziejų.

Šis muziejus yra labai įdomus, turėtų patikti ir jauniems, ir vyresniems. Visiems, besilankantiems Lietuvoje, būtų verta jį pamatyti, akivaizdžiai pajusti mūsų tautos praeitį, pasigėrėti eksponatais.

Valentinas Krumpis

„Draugo“ administratorius

NESIBAIGANTI ŠMEIŽTŲ BALA

Žurnalas „Kardas“, be abejo, yra vienas giliai patriotinių ir labai įdomių karinių žurnalo. Tai patvirtins kiekvienas šio žurnalo skaitytojas ar Lietuvoje, ar Amerikoje. Jame daug vietos skiriama Lietuvos kariuomenės istorijai, karių ir partizanų atsiminimams ir kitoms patriotinio pobūdžio temoms. „Kardo“ redaktorius dim. mjr. A. Martinionis yra vienintelis spaudos žmogus, kuris drįsta parašyti apie Lietuvos kariuomenės vyrus, prievartą paimitus vokiečių kariuomenės, į dalinius, pavadintus savisaugos daliniais. A. Martinionis buvo vienas pirmųjų karininkų, kurie 1988 m. įsteigė Vilniuje Lietuvos Karininkų sąjungą, Lietuvos kariuomenės pradininkę. Jo vadovaujama leidykla „Kardas“ išleido daug knygų apie Lietuvos kariuomenės likimą, karių atsiminimus. A. Martinionis automatiškai knygų: „Žygis į Vilnių“, „Prievarta ir smurtas“ (Lietuvos karių tragedija Raudonojoje armijoje).

Kazkas Krašto apsaugos

ministerijoje nemėgsta patriotinės spaudos, nemėgsta A. Martinionio. „Kardas“ ir knygos neplatinamos kariškių tarpe, nėra šių knygų karių bibliotekose. A. Martinionis tai pamini spaudoje. Krašto apsaugos viceministras E. Simonaitis pila ilgą straipsnį „Kary“ ir kitoje Lietuvos spaudoje, rašo ir Amerikos lietuvių spaudoje. Niekas baisaus atsiųsti kultūringai, bet E. Simonaitis nurašo iš Klaipėdos laikraščio „Express Europa“ D. Pečiūno straipsnio (Nr. 19, 98) bjaurius melus ir šmeižtus A. Martinionio adresu. Šis laikraštis nuolatos puola Lietuvos kariškius. Pvz., neseniai Pasienio Dragūnų bataliono karius išvadino žudikais ir liepė parodo metu mesti ant jų supuvusius kiaušinius. Kiekvienas asmuo turi okupacijos laikų praeitį, kur nors dirbo. Dirbo okupantų tarnyboje ir E. Simonaitis. Vienas kito šmeižimai ir juodiniai nesibaigia Lietuvoje. Mums visiems koku juos skaityti.

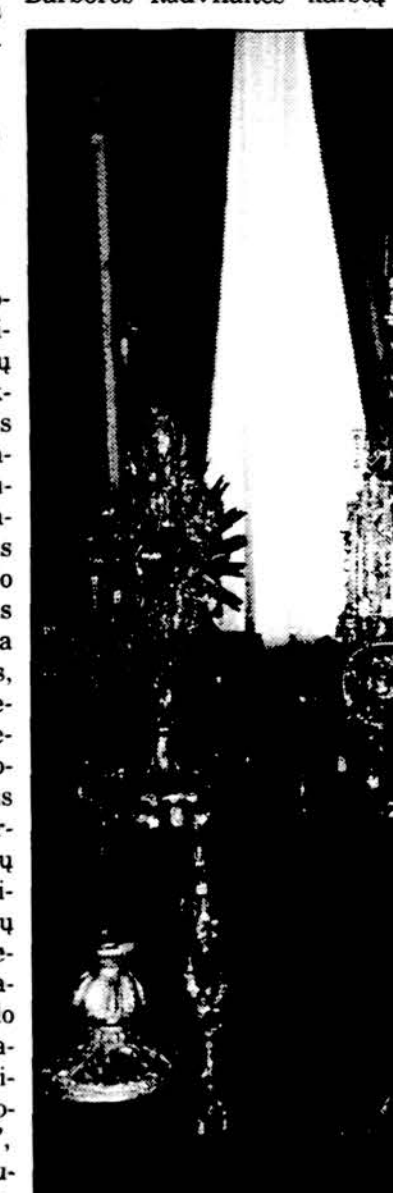
Henrikas Kudreikis

APIE KATEDROS LOBYNĄ

Liepos 8 d. „Drauge“ skaičiau apie Vilniaus katedros požemiuose atrastą lobyną, kurį prieš 13 metų atrado ir išsaugojo archeologas Napoleonas Kitkauskas, muziejininkai Romualdas Budrys ir Stasys Čipkus, paminklosaugininkas Juozas Stasiulaitis. Pasak Romualdo Budrio — tai neįkainojamos vertės meno ir istorinės vertybės. Kokia laimė ir garbė, kad Lietuvoje dar yra tokių sąžiningų žmonių, kaip anksčiau minėti. Reikia tik džiaugtis ir didžiulis jaus! Šiais laikais girdim tik prišingas istorijas: vagystės ir plėšimus (Mikutavičius ir jo meno kolekcija).

Galima tik įsivaizduoti, kas būtų nutikę, jei tas lobynas būtų atrastas nesąžiningų žmonių. Žinoma, šiandien jie būtų milijonieriai.

Besilankydama Lietuvoje 1987 m., turėjau progos pamatyti katedros požemius. Mums trims piliečiams juos maloniai aprodė ir paaiškino tas pats muziejaus direktorius Romualdas Budrys. Tada požemiai buvo atkasinijami, valomi, nes buvo užverst smėliu. Kai kur jau buvo išvalyta, sutvarkyta. Parodė Barbaros Radvilaitės karstą

Vertingiausia visų laikų Lietuvos meno kolekcija — Vilniaus katedroje atrastas auksakalystės lobynas. Nuotr. Eltos

ir kitus. Jis viską aiškino su tokiu nemeluotu entuziazmu! Mes negalėjome atsistebėti jo puikiu istorijos žinojimu. Prastare, kad atrasti archeologiniai radiniai, bet dar per anksti apie tai kalbėti. Gal apie tą atradimą ir buvo tada užsiminė? Įdomu!

Dana Stankaitytė

Oak Lawn, IL

ISTATYMAS RIBOJANTIS KGB VEIKLĄ

Labai keista V. Adamkaus laikysena dėl Seimo priimto įstatymo, kuris apriboja buvusių KGB agentų veiklą. Jie 10 metų negalės dirbti pareigūnais valstybinėse įstaigose, Krašto apsaugos, valstybės saugumo, policijoje, diplomatinėse ir kitose tarnybose.

Pirmiausia, prezidentas siūlo įstatymą išgaliojimą atidėti iki 1999 metų. Kodėl atidėti, jis to nesako. Šis įstatymas turėjo būti priimtas pirmą dieną po nepriklausomybės atstatymo, bet kadangi Aukščiausioji Taryba buvo per daug komunistų, toks įstatymas nebuvo priimtas.

Netiesa, ką prezidentas kartoją, kaip savo nuostatą, kad „teisingumą vykdyti gali teisėmai ir tik jie gali nustatyti kiekvieno asmens kaltę ir skirti atitinkamą bausmę“. Kaip teismas trauks atsakomybę KGB agentus, jeigu nėra tokio įstatymo? Pirmiausia Seimo pareiga ir yra leisti įstatymus. Per 8 metus teismas nei vieno KGB agento už jo veiklą nuteisė.

Alfa Mykolėnas

Beverly Shores, IN.

* **Panevėžys.** birželio 5 d. Alfonso Lipniūno jaunimo centre panevėžiečiai susitiko su „Sandoros“ žurnalo vyr. redaktore E. Kučinskaitė, redaktore J. Grabyte, tėvu A. Saulaičiu SJ, svečiais iš užsienio. A. Lipniūno centre tikimasi įkurti „Sandoros“ klubą.

* **Šiauliai.** Gegužės 19 d. Šiaulių katedros altarietas kun. J. Povilaitis šventė savo 70 metų kunigystės jubiliejų. Ta proga pamokslą pasakė vyskupas Eugenijus Bartulis. Katedroje kunigo pasveikinti susirinko nemažas būrys parapijiečių.

Vilniaus katedros požemiuose atrastas auksakalystės meno lobynas.

Liepos 9 d., Vilniuje,

A.†A.
Inž. Dr.

KAZIUI SEKMAKUI

netikėtai ir staiga mirus, su liūdesiu ir skausmu širdyse, reiškiamie giliai užuojautą žmonai BIRUTEI, dukrai RITAI ir sūnui VIKTORUI bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems. Esame priblokšti netekę tokio darbingo ir produktyvaus asmens, nuoširdaus draugo ir bičiulio. Jo šviesus atminimas liks su mumis.

Monika Andrejauskienė
Alfa ir Vytautas Budroniai
Kleofa Gaizauskienė
Vale ir Eugenijus Geruliai
Petronėlė ir Antanas Gudoniai
Angėlė ir Albinas Karniai
Edvardas Lapas
Dalila Mackailienė

Dana ir Vytautas Mažeikos
Vida Sabienė
Danutė ir Liutaveras Siemaškos
Ona Šiaudikienė
Irena ir Mėrys Šilkaičiai
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Algis Ulbinas
Roma Zotovienė

St. Petersburg, FL

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

LIEUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrupos: atm. įn.—atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio—aukotojas, įm.—įmokėjo, asm.—asmuo, suma po pavardės—įnašų iš viso.

1998 m. gegužės mėn.

- 5 x \$50 Lukas Juozas ir Barbara, \$1,150; Matekūnas Juozas atm. įn.: Kęstutis ir Mariannė Volan, \$815; Skirgaudas Ignas ir Jane, \$500; X, \$600; X, \$600.
- 6 x \$100 Kisieliūs Vincas atm. įn.: Gartigis Irena, \$100; Kreivenienė Ona, \$100; Packauskienė Leokadija, \$800; Pere Petrauskaitė Virginija Jūratė atm. įn.: Petrauskas Marijona, \$500; Plura Ramutis ir Reda, \$100; Reškevičius Albinas ir Gražina, \$300.
- 1 x \$115 Vosylius-McGuire Elona atm. įn.: Vosylienė Stasė, \$345.
- 3 x \$1,000 Ballantyne Dorothy, \$1,000; Kukaitienė Marcelė atm. įn.: Petrulis dr. Birutė S., \$1,000; TCF National Bank Illinois: Michael Johnstone, President, \$2,000.
- 1 x \$3,000 Luza Adolfas ir Erna (mirus), \$3,000.
- 1 x \$15,789.47 Katinskas, inž. Leonas (mirus) ir Elena (mirus), testamentinis palikimas \$15,789.47.

Iš viso: \$22,754.47.

1998 m. birželio mėn.

- 1 x \$25 Žygas Juozas ir Apolonija atm. įn.: Baltutienė Danutė, \$1,060.
- 1 x \$50 Baltutis Aleksas atm. įn.: Baltutienė Danutė, \$370; JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė: Vilis Upenieks atm. įn.: Skališienė Barbora, \$3,780.
- 2 x \$100 Goodman Masonytė Dalia, \$200; Mickus Albinas ir Antanina (mirus), Antaninos atm. įn.: \$600.
- 1 x \$200 Kronas Romualdas Jr. atm. įn.: Kronas Romas ir Baniūtė, \$200.
- 1 x \$255 Kisieliūs dr. Alfonsas ir Enna (mirus), \$4,555.
- 2 x \$1,000 Osmolskis Povilas atm. įn.: Osmolskis Ona, \$1,100; Sabas Juozas P., Jurgita, Edvardas (mirus), Zuschlag Audronė J., \$1,000.

Iš viso: \$2,780.

Lietuvių fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1998.6.30 — \$8,976,687. Palikimais gauta — \$4,356,776.

Gautomis palukanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą \$5,705,421.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.

Visi remkime Lietuvių fondą, nes Lietuvių fondas remia lietuvių.

Pataisa: balandžio aukų sąrašą neteisingai įrašyta auka: Palionis Vitas Bernardas atm. įn.: Palionis Veronica. Teisinga pavardė yra Paulionis. Atsiprašome už klaidą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dar „laimės šulinėlis“ apytūstis... Ar galėtumėte į jį lieti ir savo „laimės lašelį“, paaukodami gražių laimikių, kuriais tikrai apsidžiaugs laimingieji „Draugo“ šventės gamtoje dalyviai? Šventės bus rugpjūčio 2 d., sekmadienį, t. m. r. sode, prie dienraščio batalpų, Čikagoje. Planuokite dalyvauti!

Jeigu kas domisi įsigyti universiteto užskaitą, išgirsti pasirinktą paskaitą, vienos dienos paskaitas, ar visų trijų dienų paskaitų ciklą, prašoma kreiptis į Audronę Elvikienę tel. 630-435-6349 arba Ireną Senkevičienę tel. 630-983-7751. Mokytojų studijų dienos siemėt rengiamos ne Dainavoje, kaip anksčiau, o Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, liepos 24, 25 ir 26 d. Laiko nedaug beliko, tad pasubėkite registruotis ir ruoškites dalyvauti.

Šeštadienį, liepos 18 d., skelbtose Almos fondo aukose pasitaikė korektūros klaida. Turi būti: 50 dol. Almos fondai (dr. a.a. Raimundo Ošlapo atminimui) paaukojo dr. Jonas Prunskis. Labai atsiprašome.

Sekmadienį, liepos 26 d., Jaunimo centro kavinėje 12:15 val. p.p. bus rodoma vaizdo juosta iš Pazaislio muzikos festivalio. Visi kviečiami pasižiūrėti.

Dr. Jonas Adomavičius praneša, kad Alvydo Lietuvių sodyboje (6515 S. California) penktadieniais visais ir visoms, atvykus tarp 2 ir 3 val. popiet, dr. Pranas Mockus matuoja kraujospūdį, o jo žmona Roma, dantų gydytoja, talkina burnos higienos reikalais. Atsiradus mediciniskai skubai, kasdien, bet kuriuo metu, pasitarnauja, įskaitant ir atsakymus į klausimus telefonu (312-925-8905), baigusi sanitarijos kursus (dr. Žemguly, Klaipėda), Anelė Kirvaitytė ir Jonas Adomavičius, M.D. Prireikus mediciniskai padeda gail. ses. Elena Peržinskienė ir dr. Petras Rastutis. Ir visa tai tik už aciu, be jokių kyšių, nes alvudiečiams yra didelis malonumas kitiems pasitarnauti.

Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkimas šaukiamas liepos 25 d., šeštadienį, 2 val. p.p., Fortune House restorane. Programoje — simpoziumas: „Vasara Lietuvoje“. Kalbės dr. Kazys Ambrozaitis, inž. Eugenijus Bartkus, dr. Vidas Noreika, Izolda ir inž. Vytautas Šimkai. Sekmadienį, liepos 26 d., 12 val. (Čikagos laiku), Union Pier, MI, prel. Ignas Urbonas aukos šv. Mišias. Po pamaldų Union Pier Lietuvių draugija rengia gegužinę. Ypač laukiama svečių iš šiaurinės Indiana valstijos, iš buvusios Gary, IN, šv. Kazimiero parapijos.

Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos pirm., dalyvaus Lietuviškų studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje, o rugpjūčio 20 d., ketvirtadienį, kalbės apie naujus planus bei uždavinius LB veikloje. Tuo pačiu klausimu pasisakys bendruomenininkai Liūda Rugienienė ir Juozas Ardy.

Lietuvių Katalikų religinės šalpos pavaros/vasaros vėjus artėja prie pabaigos. Jeigu dar kas negrąžino laimejimo knygučių šaknelių, malonekite nedelsiant tai padaryti. LKRS popietė, kurios metu bus laimingųjų bilietų traukimas, vyks rugpjūčio 2 d., tuoj po 11 val. r. Mišių, Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

Visų trijų Mokytojų studijų dienų, ruošiamų liepos 24, 25 ir 26 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, moderatore bus National Lewis universiteto profesorė Jūratė Kuraitė-Harris, kurios dėka studijų dalyvams yra galimybė įsigyti universiteto užskaitą, jeigu dalyvaus visas tris dienas ir klausysis paskaitų.

Čikagos paežerė praejusį savaitgalį sugužėjo daug žmonių pasigrožėti visu pulku senovinių burinių laivų, Michigan ežeru atplaukusių į Navy Pier uostą. Tarp jų yra vienas — „Anna Kristina“ — 109 metų senumo, o kiti 9 — velesnės konstrukcijos. Nors visi laivai turi variklius, bet dažniausiai naudoja bures. Jie buvo atplaukę į Čikagoje rengtą didžiųjų burinių laivų šventę.

Čikagos lit. mokyklos direktorė Jūratė Dovičienė 1997-1998 m.m. užbaigimo iškilmėse įteikia mokyklos baigimo diplomą Adai Valaitytei. Nuotr. Vl. Žukausko

Highland Park, II (400 Iris Lane) kiekviena vasara vyksta Ravinia muzikos festivaliai, kuriuose programą atlieka geriausi Amerikos bei pasaulinio masto solistai, muzikai, orkestrai, dirguojant žinomiesiems dirigentams. Šiuos festivalius galima beveik palyginti Pazaislyje ir apylinkėse rengiamiems tolygiams renginiams. Pradedant pirmadienį, rugpjūčio 3 d., 8 val. vak., programą Ravinia estradoje atliks Chicago Symphony orkestras, Tokyo String kvartetas, pianistė Elena Bashkirova, sopranas Renee Fleming ir kt. Orkestrui diriguos maestro Christoph Eschenbach. Daugiau informacijų apie kiekvieno vakaro programą galima gauti, pasikambinus 847-266-5100. Jeigu kas nori praleisti malonų vakarą po vasaros dangumi, pasiklausti geros programos, Ravinia muzikos festivaliai yra tinkama atgaiva.

Čikagos miesto, Illinois valstijos ir JAV valstybinių miškų bei žemės ūkio įstaigų pareigūnai ieško būdų ir priemonių, kaip išspręsti naująsias krizes: iš Kinijos atvežtų vabalių invazija, kuri grąsina sunaikinti ne tik miesto medžius, bet gali persimesti ir į miškus, sodus. Vabzdžiai buvo neseniai pastebėti vienoje Čikagos apylinkėje ir sukėlė ant kojų visas atitinkamas įstaigas. Kol kas vienintelis būdas jų plėtrą sustabdyti yra užkrėstų medžių nukirtimas ir sudeginimas.

Grazina Stulpin-Gayes, gvv. Chicago, Illinois, pranešdama mūsų dienraščio „Draugo“ prenumerata, pridėjo dovaną 100 dol. auką. Esame jai nuoširdžiai dėkingi už paramą.

Pernai vasarą Illinois valstijoje net 90 kartų reikėjo uždaryti paplūdimius, nes vandenyje rasta kenksmingų taršalų ir bakterijų. Siemiet nuo gegužės 26 d., kai prasidėjo maudymosi sezonas, dar nebuvo jokių draudimų (girdime, kad kai kuriuose, netoli Čikagos esančiuose Indianos paplūdimiuose praejusį savaitgalį jau buvo draudžiama lipti į Michigan ežerą).

Laikas skuba, laikas bėga, laikas niekuomet nemiega. Jau mažiau, kaip mėnuo beliko iki dienraščio „Draugo“ vasaros šventės, kuri vyks rugpjūčio 2 d., sekmadienį, t. m. r. sodyboje. Planuokite dalyvauti, nes be Jūsų nebus linksma!

„Margutis II“ visada tarnavo ir tarnaus viskam, kas naudinga lietuviams bei Lietuvai. Visus kultūrinius ir visuomeninius renginius „Margutis II“ skelbia, nereikalaujant apmokėjimo, tačiau miegalai priima atsiųstas aukas. „Margutis II“ programos išlaikymui ir visada už jas padėkoja. Klausykites „Margutis“ radijo programas penktadienį savaitėje, nuo 8:00 v.v. iki 8:45 v. vakare, 1450 AM bangomis.

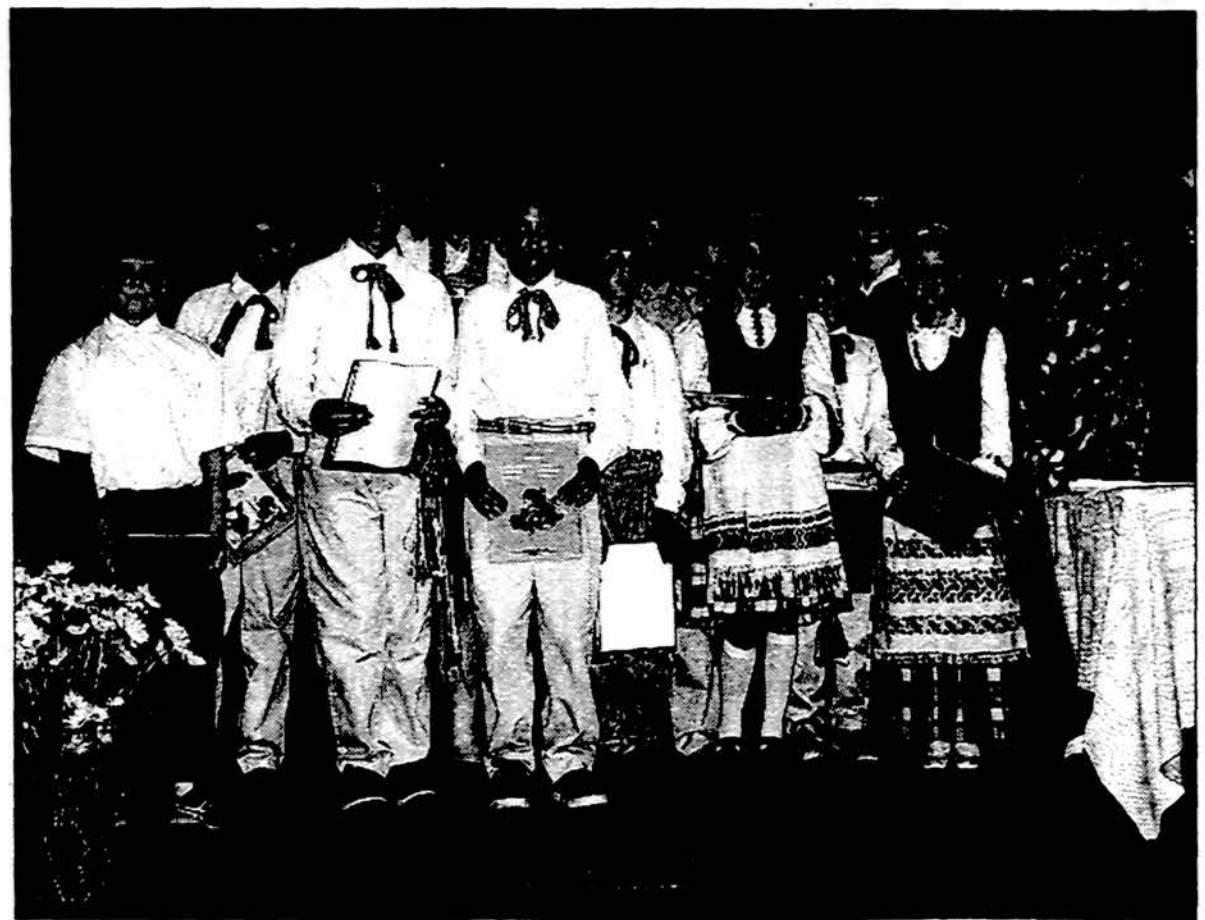
IŠ ARTI IR TOLI

MIRĖ RAŠYT. A. BUDRIO MOTINA

Liepos 20 d. Matulaučio slaugos namuose, Putnam, CT, mirė Regina Kašubaitė — Budrienė, sulaukusi 96 metų. Ji buvo Jono Budrio, nuo 1936 iki savo mirties 1964 m. ėjusio Lietuvos generalinio konsulo New Yorke pareigas, našlė, taip pat rašytojo Algio Budrio, rašančio anglų kalba ir pargarsėjusio savo mokslinės fantazijos apysakomis bei novelėmis, motina.

Regina Kašubaitė Budrienė gimė Marijampolėje. 1902 m. Pirmojo pasaulinio karo metu su motina pasitraukė į Rusiją, po karo grįžo į Lietuvą, dirbo Lietuvos kariuomenės vadovybėje. Vėliau buvo išsiųsta darbo reikalais į Klaipėdą, kur susitiko Joną Budrį ir už jo ištekojo.

Dvidešimtųjų metų gale jie gyveno Karaliaučiaus krašte, kur Jonas Budrys dirbo diplomatinėje tarnyboje. Sūnus Algis gimė 1931 m. 1936 m. Jonas Budrys buvo išsiųstas į New Yorką ir konsularinėje tarnyboje pasilikė ne tik II pasaulinio karo metu, bet ir pokario laikotarpiu. Gaila, kad jis nesulaukė laisvos Lietuvos. Regina Budrienė dalyvavo

Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, šeštojo skyriaus mokiniai su pradžios mokyklos baigimo pažymėjimais ir tėvų komiteto dovanotomis knygomis. Nuotr. Vlado Žukausko

visuomeninėje lietuviškoje veikloje iki maždaug 1988 m. Vėliau apsigyveno Matulaučio slaugos namuose, kur ramiai užgėso jos gyvenimas. Šiuo metu laidotuvis dar tik planuojamos. Numatoma, kad ji bus palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse, Justice, IL. Laidotuvis rūpinasi Don Petkus, 12401 S. Archer, Lemont, IL, tel. 800-994-7600. Apie motinos mirtį pranešė sūnus Algis Budrys.

LITHUANIAN HERITAGE STOVYKLA

Lithuanian Heritage stovykla š.m. rugpjūčio 2-9 d. ruošiamas Dainavoje. Stovyklai kviečiamas visas lietuvių kilmės jaunimas nuo 7-16 m. amžiaus. Stovykla taikoma silpnai lietuviškai kalbančioms ar net lietuvių kalbos nemokantiems vaikams. Stovykla pravedama lietuviškos dvasios — vaikai supažindinami su lietuvių kalba, Lietuvos istorijos bruožais, tautiniais ir religiniais lietuvių papročiais, dainomis ir žaidimais. Informacijai skambinkite vakarais tel. (630) 257-2022.

KONGRESO NARYS JOHN SHIMKUS REMS LIETUVĄ

JAV Kongreso narys John Shimkus Lietuvos ambasadoriui JAV Stasiui Sakalauskui padėjo stipriai paremti Lietuvą, Kongrese svarstant JAV užsienio pagalbą reglamentuojančius įstatymus. 1998-07-17 įvykusiame susitikime JAV Atstovų rūmuose Lietuvos Ambasadorius padėkojo atstovui John Shimkui už ypakti aktyvią ir efektyvią veiklą Atstovų rūmuose, remiant tarp JAV ir Lietuvos ryšių plėtimą.

Pažymėtina, kad atstovas John Shimkus yra Baltų draugų grupės („Baltic Caucus“) Atstovų rūmuose įkūrėjas ir kopirmininkas kartu su atstovu iš Ohio Dennis Kucinich. Į šią grupę jau įsijungė 21 atstovas. Lietuvos ambasadorius taip pat išreiškė didelį pasitenkinimą John Shimkus iniciatyva kasmet Kovo 11 d. proga Atstovų rūmuose pasveikinti Lietuvą ir savo kalba informuoti savo kolegas atstovus apie Lietuvos ekonomikos reformos bei demokratijos ir valstybingumo stiprinimo pažangą.

Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone.

DAINAVOS STOVYKLOS METINĖ ŠVENTĖ

Dainavos jaunimo stovyklos metinė šventė vyks sekmadienį, rugpjūčio 2 d. Šv. Mišios bus aukojamos 11:30 val. r. Po Mišių bus pietūs, laimėjimai ir žaidimai. Metinis Dainavos narių susirinkimas vyks 2 val. p.p. Kviečiame visus dalyvauti — pasidžiaugti zavia Dainavos gamta ir paremti jaunimo stovyklą.

LENKIOJE MINIMOS DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDŽIO PER ATLANTĄ METINĖS

Pirmą kartą per 65-erius metus liepos 17 d. Lenkijoje taip plačiai minimos drąsiųjų Lietuvos lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą metinės.

Supažindinti vietinius gyventojus su istoriniu lietuvių lakūnų skrydžiu atvyko gausi Lietuvos mokslininkų ir menininkų delegacija. Netoli lakūnų žuvimo Pšcel-nike vietos esančiame Myšlibožo miestelio muziejuje penktadienį įvyko mokslinė

konferencija. Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius J. Jurevičius pasakojo apie Lietuvos lakūnus, o muziejaus bendradarbis J. Karosevičienė kalbėjo apie skrydį, kaip bendrą Lietuvos ir Lenkijos kultūros palikimą.

Mokslinę konferenciją papildė iš Vilniaus Didžiojo karo muziejaus fondų sudaryta nuotraukų paroda „Per Atlantą į Kauną“.

Prieš jai prasidedant Myšlibožo muziejaus salėje koncertą surengė Kauno Žemės ūkio universiteto mišrios choras „Daina“, o vakare miestelio aikštėje koncertavo Karinių oro pajėgų orkestras.

S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 65-ųjų metinių atminimui skirti renginiai tęsis iki sekmadienio. Bus rodomas meninis filmas, koncertuos meno kolektyvai. Pagrindinės iškilmės įvyks sekmadienį lakūnų žuvimo vietoje.

Lietuvių lakūnų atminimui antrąją tarptautinę aviacijos šventę paskyrė Gožovo vaivadijos miesto aviatoriai. Penktadienį čia prasidėjo lakūnų varžybos, kurios tęsiasi ir šeštadienį. Jose dalyvauja lakūnai iš Vokietijos, Švedijos bei Lenkijos miestų — Varšuvos, Krokuvos, Kielcų, Štetino, Bydgoščio, Zieliona Guros.

Šeštadienio vakare prie lauko įvyks Lenkijos ir Vokietijos pasienio apsaugos tarnybų vietos bei Lenkijos lietuvių organizacijų atstovų susitikimas. (BNS)

SKELBIMAI

• **Lietuvių kelionių agentūrai reikalinga lietuviškai ir anglškai kalbanti tarnautoja**, turinti praktikos bilietų rašymui kompiuterine sistema. Rekomendacijos pageidautinos. Kreiptis: tel. 706-422-3000. (sk.)

• **Union Pier Lietuvių draugijos skelbta gegužinė liepos 26 d. atidedama** dėl susidėjusių aplinkybių, tačiau šv. Mišios bus aukojamos tą patią dieną 1 val. p.p. Michigan laiku.

• **Dėmesio! Aukos lietuviškos mokyklos Vilniaus krašte** statybai Tautos fondas prašo siųsti 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, ne 35 Highland Blvd., kaip buvo klaidingai išspausdinta „Draugo“ 7 psl. liepos 4 d. Už klaidą atsiprašome.

ARAS ROOFING

Lemonto Montessori mokyklėlės „Žiburelis“ auklėtinė Aurelija Silijūnaitė. Nuotr. Indrės Tījūnienės

Pedagoginio lit. instituto rektorius prof. dr. Jonas Rackauskas įteikia garbės diplomą mokyto. Juozui Placiui. Kairėje vakaro programos vedėja Jūratė Jankauskaitė ir Milda Šatienė. Prie stalo sėdi iš kairės: Bronius Juodelis, Jonas Dainauskas ir kun. Vytautas Bagdavičius, MIC. Nuotr. Marijos Placienės